Milliyet

ÇOCUK

11 Nisan 1977 • Sayı 12 • 5 Lira

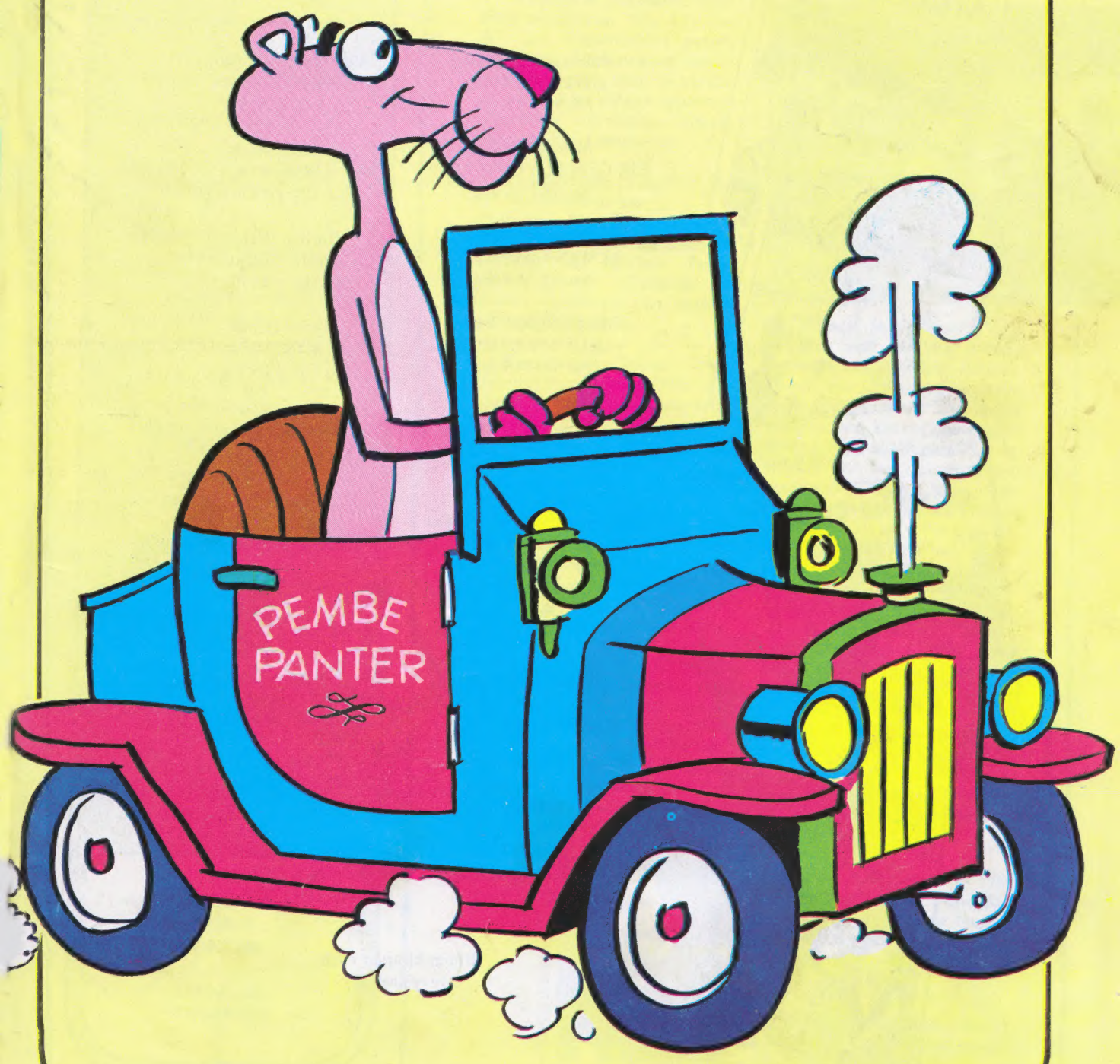

Milliyet YAYINLARI

çocuk kitapları dizisi

son 20 kitap

Mümtaz Zeki Taşkın
ÇİTLEMBİK KIZ
No 90 / 15 lira

Mehmet Seyda
BİR GÜN BÜYÜYECEKSİN
No 91 / 15 lira

İbrahim Örs
ALMANYA ÖYKÜSÜ
No 92 / 15 lira

Mehmet Emin Töreci
YUSUF'UN KARGASI
No 93 / 15 lira

Şükrü Enis Regü
UYUYAN GÖLGE
No 94 / 15 lira

Hakkı Özkan
OKYANUS ÇOCUKLARI
No 95/ 15 lira

Selma Lagerlöf
KARLAR ÜLKESİ
No 96 / 20 lira

Roger Collinson
ARTIK OKUL YOK
No 97 / 15 lira

Sadık Fehimoğlu
HOROZ PAŞA
No 98 / 15 lira

Şevket Bilgisel
BIÇAKLI KARTAL
No 99 / 15 lira

Mümtaz Zeki Taşkın
ÖRDEK ÖMER
No 100 / 20 lira

Mehmet Seyda
ÇİKOLATA
No 101 / 15 lira

Burhan Günel
AĞLAMA BEBEĞİM
No 102 / 15 lira

Ulufer Şahin
BONCUK
No 103 / 15 lira

Enid Blyton
KAYIP HAZİNE
No 104 / 20 lira

Sahap Sıtkı
GÖKKUŞAĞI
No 105 / 15 lira

Nuri Onat
UĞURLU TATİL
No 106 / 15 lira

Selma Mine
RENKLİ ÜLKELER
No 107 / 20 lira

C. Day Lewis
KORKUSUZ ÇOCUKLAR
No 108 / 15 lira

Mükerrem Kâmil Su
ATA'NIN ROMANI
No 109 / 20 lira

Bütün kitaplar ciltli
ve resimlidir

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır
1977 / Sayı 12

Sahibi
Milliyet Gazetecilik A.Ş.
adına
ERCÜMENT KARACAN

Genel Yayın Müdürü
ABDİ İPEKÇİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ÜLKÜ TAMER

Teknik Yönetmen
EDİP ALŞAR

Milliyet Yayın Ltd. Şti.
tarafından hazırlanmıştır
Milliyet Ofset Tesislerinde
basılmıştır.
11 Nisan 1977

Adres
Milliyet Çocuk Dergisi
Milliyet Yayınları
Basın Sarayı
Cağaloğlu - İstanbul

Abone koşulları
Yıllık: 200 TL.
Altı aylık : 100 TL.
Yurt dışı
Yıllık: 350 TL.
Yurt dışı için uçak farkı
her ülkeye göre değişir

Ön kapak
PEMBE
PANTER

Arka kapak
BREZİLYA

BİZDEN SİZE

Bu sayımızın kapağını, en sevilen, çizgi-romanlardan birinin kahramanına, Pembe Panter'e ayırdık, sevgili okurlar. Gördüğünüz gibi, Pembe Panter'in arabası oldukça eski. "Bu kadar eski araba da çalışır mı?" demeyin. 25. sayfamızdaki "Antika Otomobiller"i görünce, Pembe Panter'in arabasını yepyeni bulacaksınız.

"Türkiye'm" dizisinin ikincisini sunuyoruz: "Şu Ağrı Dağı". Işıl Özgentürk'ün yazısı, size hem Ağrı dağına ilişkin bilgiler verecek, hem de yurdumuzun bu en yüksek tepesinin efsanesini öğretecek. İlgiyle okuyacağınızı sanıyoruz.

Bu sayımızda "Kâşifler" dizisinin ikincisi de var : Francisco Pizarro. Televizyon filminden renkli fotoğrafları da yayımlıyoruz. Böylece, Pazar günleri severek izlediğiniz bu dizinin öykülerini her zaman saklayabileceksiniz.

Konuğumuz Erkan Oyal. Televizyonumuzun sevilen spikeri, sizler için çocukluk anılarını anlattı. Gelecek sayılarımızda, televizyondan tanıdığınız başka kişiler de dergimize konuk gelecek.

Bir okurumuz, Konya'dan Neşe Özer, Oliver Twist'i pek sevdiğini, Charles Dickens hakkında bilgi edinmek istediğini yazıyor. Dickens, 1812—1870 yılları arasında yaşamış ünlü bir İngiliz romancısıdır. Çağını, özellikle yaşadığı dönemin Londra'sını büyük ustalıkla anlatmıştır. "Oliver Twist" en ünlü romanlarından biridir. Öteki yapıtları arasında, "İki Kentin Öyküsü"nü, "Antikacı Dükkânı"nı ve televizyonda izlediğiniz "Büyük Umutlar" ile "David Copperfield"i sayabiliriz.

Charles Dickens

"Ülkeler Ansiklopedisi"nde Brezilya var. Brezilya, Güney Amerika'nın en büyük devleti. Şimdi biz ilkbaharın başlangıcında sayılırız; Ama Brezilya'da mevsim yaz. Herkes denize giriyor. Nedenini okulda öğrenmişsinizdir. Bu aylarda güneş ışınları Brezilya'nın bulunduğu enleme dik vuruyor. Yukarıda size Ocak ayında Brezilya'da, Rio de Janeiro'da denize girenlerin fotoğrafını sunuyoruz. Biraz sabırlı olalım. Bizim de denize girmemize ne kaldı ki ?

Bu sayımızın öyküsü Recep Bilginer'den. Bilginer, 1922'de Adana'da doğdu. 22 yaşında gazeteciliğe başladı. Bu mesleğini şimdi de sürdürüyor. İstanbul Şehir Tiyatrosu'nda ve Devlet Tiyatrosu'nda başarıyla oynanan bir çok oyun yazdı. En ünlü oyunları, "İsyancılar", "Sarı Naciye"

Gülten Dayıoğlu'nun "Bir Çözüm Arıyorum" köşesine mektuplarınız gelmeye başladı bile. Sorunlarınızı hiç çekinmeden değerli sanatçımıza yazabilirsiniz.

Haftaya buluşmak üzere, bizden size kucak dolusu sevgiler...

ARTIK TAMAMDIR... BİR AYI İÇİN BU KADAR BİLGİ ÇOK!.. KOLU İNDİRİYORUM...

ÇOK KÖTÜ!.. KOL İNMİYOR!.. BANTLARI DURDURMALIYIZ!.. BİR HAYVANIN BEYNİ BU KADAR BİLGİYİ ALAMAZ!..

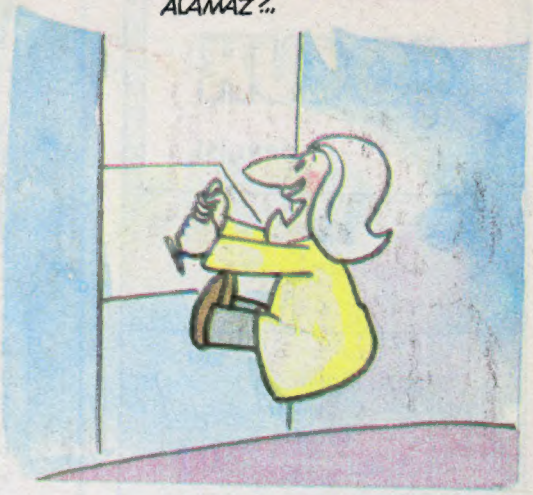

AYININ BEYNİ BÜTÜN BİLGİLERİ EMİYOR!..

KAÇIN ÇOCUKLAR!.. ELEKTRONİK BEYİN AYININ BEYNİNİ KISKANDI!.. BİRAZDAN PATLAYACAK!.. KAÇIN!..

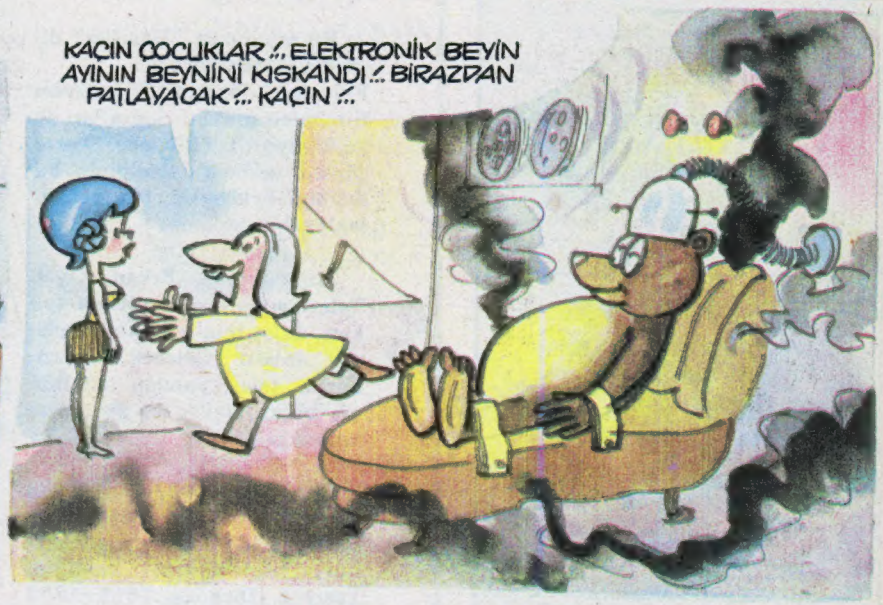

OLAN OLDU VE HER ŞEY KARANLIKLARA KARIŞTI...

BİR SÜRE SONRA PROFESÖR DERİNDEN DERİNE SESLER DUYDU...

PROFESÖR.. PROFESÖR. KENDİNİZE GELİN.

YAVAŞ YAVAŞ AYILDI...

NEREDEYİM? NE OLDU?

ELEKTRONİK BEYİN PATLADI!..

BİR AYI!.. KONUŞAN BİR AYI!..

HER ŞEYİ SİZE BORÇLUYUM...

AMAN TANRIM!.. LABORATUAR YERLE BİR OLMUŞ!.. BU BEYİNE BÜTÜN ÖMRÜMÜ VERMİŞTİM... İNSANLIĞIN SAYISIZ KİTAPLARDA BİRİKTİRDİĞİ BİLGİLER BU BANTLARDAYDI... HEPSİ GİTTİ, HEPSİ KAYBOLDU!..

KAYBOLMADI PROFESÖR.. HEPSİ KAFAMIN İÇİNDE, BEYNİMDE... SANKİ MİLYONLARCA YILI YAŞADIM...

HAKLISIN... KİM DAHA ÇOK ŞEY ÖĞRENİRSE O DAHA ÇOK YAŞAMIŞ SAYILIR!..

ARTIK BURADAN GİDELİM ÇOCUKLAR!.. HEY, AYI!.. SANA NE İSİM KOYALIM?

ADIM UMBOR EFENDİM.. BUNDAN BÖYLE BENİ ADIMLA ÇAĞIRIN LÜTFEN!.. BENİM GİBİ KÜLTÜRLÜ BİRİSİNE AYI DEMEK, SİZE YAKIŞMAZ!..

BİRKAÇ GÜN SONRA...

ÇOK HEYECANLIYIM ÇOCUKLAR, BUGÜN KONFERANSA GİDİYORUZ...

KAYGILANMAYIN PROFESÖR... BAŞARILI OLACAĞIM...

GERÇEKTENDE KONFERANS ÇOK BAŞARILI OLUR.. UMBOR, UZUN UZUN ALKIŞLANIR...

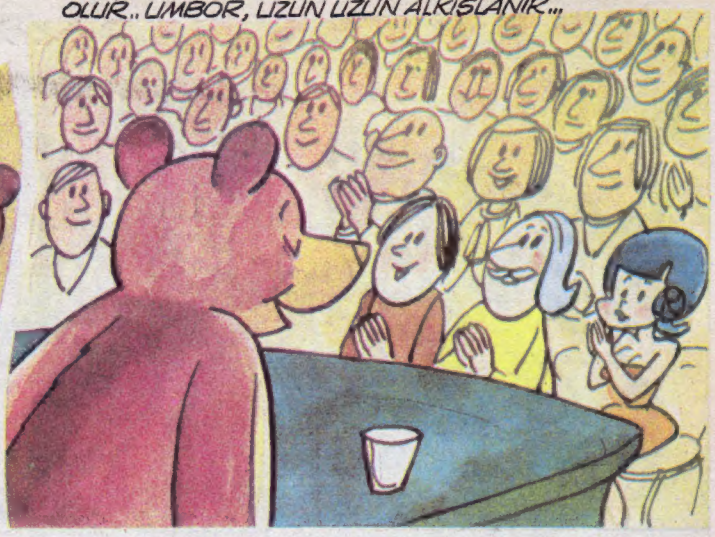

AŞIL ALKIŞLAMANIZ GEREKEN KİŞİ ÖĞRETMENİM SAYIN PROFESÖRDÜR.. O BENİ BULMADAN ÖNCE, AYININ BİRİYDİM SADECE...

AMA ŞİMDİ BİLGİLİ, KÜLTÜRLÜ, GELİŞMİŞ BİR YARATIKIM... HAYVANLIK YALNIZ DIŞ GÖRÜNÜŞÜMDE...

OYSA, YERYÜZÜNDE DIŞI İNSAN, İÇİ HAYVAN BİR YIĞIN YARATIK VAR!.. BÖYLELERİ HER ZAMAN KARŞILARINDAKİLERİ EZMEYE ÇALIŞIRLAR.. BUNLARDAN KENDİMİZİ SAKINALIM...

DAHA SONRALARI BİR GÜN...

UMBOR'CUĞUM, ARAMIZDA ÖNEMLİ BİR YERİN VAR... SANIRIM ARTIK BİZİMLE KALIRSIN...

SİZLERİ ÇOK SEVDİM PROFESÖR... ANCAK NE KADAR İLKEL OLURSA OLSUN, GEZEGENİME DÖNMELİYİM.. BEN ORANIN BİR PARÇASIYIM...

ANLIYORUM... YURT SEVGİSİ KUTSAL BİR DUYGUDUR...

İSTEDİĞİN ZAMAN SENİ GÖTÜREBİLİRİZ UMBOR... AMA ÇOK ÖZLEYECEĞİZ...

BÖYLECE UMBOR, AKILLI BİR YARATIK OLARAK, İLKEL GEZEGENİNE DÖNDÜ...

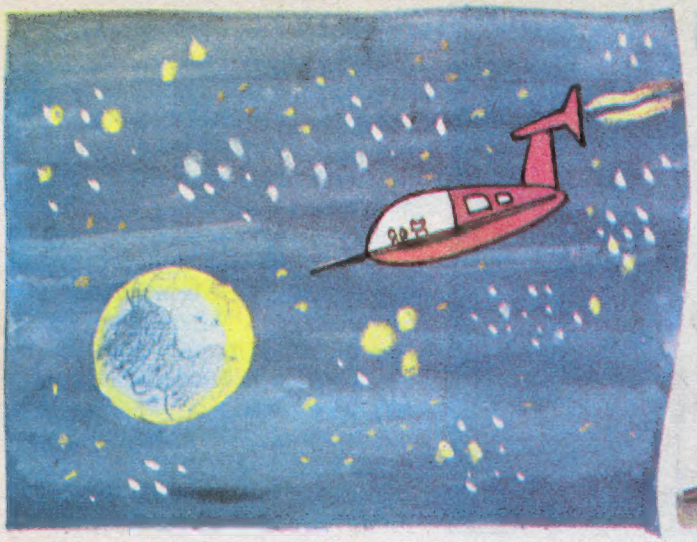

HERŞEY İÇİN TEŞEKKÜRLER... SİZLERİ ÖZLEYECEĞİM...

UMBOR, UZAKLARDA GÖZ KIRPAN YILDIZLARA BAKARAK GEÇMİŞTEKİ OLAYLARI KAFASINDA YENİDEN YAŞAMIŞTI...

İŞTE, TAM BU SIRADA BİZİMKİLER UZAYDA HIZLA YOL ALIYORLARDI... UZUNCA BİR SÜRE SONRA...

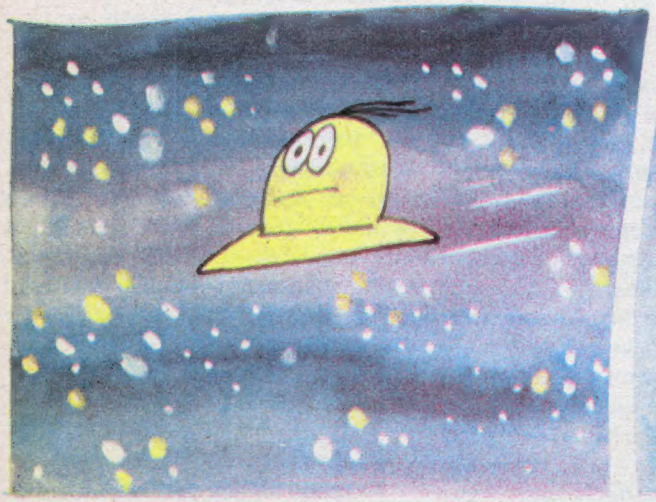

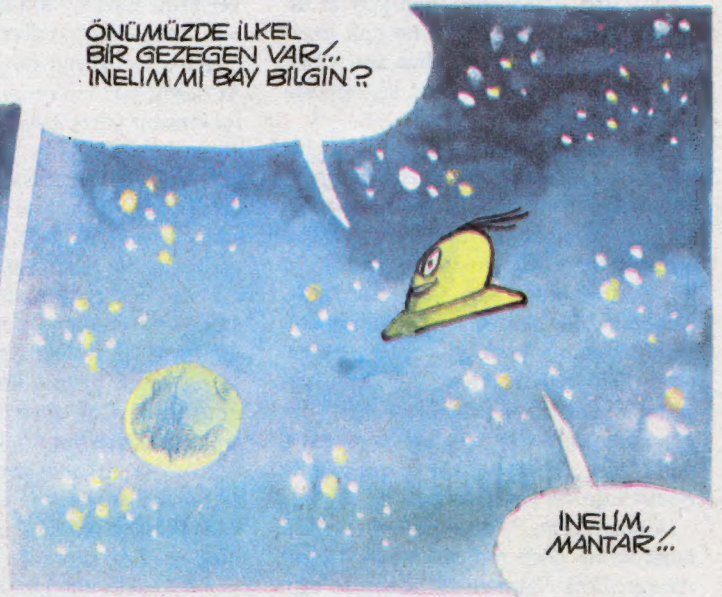

Devam edecek

RECEP BİLGİNER

at üstünde bir çocuk

Şimdi ata binemiyorum. Önce atım yok. İşimden evime, evimden işime gidip gelirken at üstünde yolculuk yapmayı ne çok isterdim. Çocukluğumdan kalma anılar belleğimde o denli yerleşmiş ki, hep ata binmeyi düşlüyorum.

Şimdi büyüdüm, çok büyük bir kentte yaşıyorum. Bir at satın alsam, bakamam. Ayrı bir bakım ve zaman ister at. Hele atı barındıracak bir ahır bulmak bu büyük kentte o kadar güç ki. Hem evimle işim arası çok uzak. Otobüsle bile bir saatte gidebiliyorum. Bunca aracın arasından atımı nasıl süreri̇m. Gürültüden ürker, kendine yol açamaz, sakatlanır. Açıkcası, her yönden olanaksız bir ata sahip olmam. Ama ben, düşleye düşleye şimdi bile çocukluğumu yaşıyorum.

Günümüzde, otomobillerin nasıl kendilerine göre renkleri varsa, atların da var. Halk "atın rengi" demez "atın donu" der. Yağız at, al at, kula, demiri kır, bakla kırı, pamuk kır, üveyik kır, doru, yeşil al, yağız al gibi. Yürüyüşlerine de, hızlarına, biçimlerine göre ad verilirdi. Eşkin, kara eşkin, yorga, rahvan, tırıs, dört nal diye.

Babamın atının rengi al idi. Ona Al At derdi; bu hem rengi, hem de adıydı. İyi cins bir yarış atıydı. Arap atlarının bütün özelliği vardı. İnsan, dik başıyla kalkık kuyruğu arasında kaybolup giderdi. Talimli talimli yürürdü. Alnı sakardı — yani, alnında, yukarıdan aşağıya beyaz bir nişan vardı — üç ayağı sekiliydi. Soylu yarış atlarında böyle olmak önemliydi ve değerini arttırırdı. Bir genç kız bileği gibi ayak bilekleri vardı, uzun yelesi, koşarken dikleşir, uçuşurdu. Çok severdim Al At'ı, her an kucaklayıp öpesim gelirdi.

Okulda, arkadaşlarıma, Al At'ın sık sık sözünü ederdim. Giderek, okul arkadaşlarımın merakı arttı, Al At'ı görmek isteğine kapıldılar.

— Al At'ı bir gün okula getir, diye tutturdular.

— Nasıl olur çocuklar. Bunun için önce okul müdüründen izin almak gerek. Alsak bile okulun bahçesi küçük, at ürker, bir kaza çıkabilir.

Çocuklar hep bir ağızdan :

— Al At'ı isteriz, Al At'ı isteriz.

Sonunda iyi yürekli ve bizi çok seven öğretmenimiz hepimizi sevindiren bir çare buldu :

— Sınıfca kıra gideceğiz, Al At'ı da orada göreceksiniz.

Sınıfta bir sevinç, bir bağrışma, bayram ettik. Ben hem sevinçli, hem de gururluydum. Al atı gösterecektim, hem de üstüne binmiş olarak. Ama içimi bir korku da kapladı. Ya babam Al At'ı bana vermezse. Kendi kendime, "Verir, vermez," deyip durdum. Akşamı zor ettim.

Biliyordum, babam, Al At'ı çok severdi. Ama beni de çok severdi. "Ya babamın Al At'ına olan sevgisi, bana olan sevgisinden üstün gelirse ?"

Al At'ı kıskandım. Güzel bir hayvandı, hayvanların en güzeliydi. İnsana yakındı, üstelik benim de dostum. Avucumda tuttuğum kesme şekeri, dudaklarıyla alıp keyifle yer, sonra diliyle yüzümü okşardı. Koklaşırdık. Arada bir ahırına gider, gizlice severdim. Ahırın gübre kokusunun ekşimişliği, hâlâ genzimdedir.

Doğup büyüdüğüm bu güney şehri de, bahar erken gelir. Mart dedi mi, kırlar çiçeklerle, yeşil otlarla dolar. Ağaçlar tomurcuklanır, bazıları da çiçek açar. Bademler, arkasından erikler. Papatyalar, şakayıklar renklendirir her yanı. Evimizdeki saksı çiçekleri de uyanmıştı. Onları sevip okşadım, artık Al At'ı sevemeyecektim. Babamın sevgisini benden almıştı, hiç olmazsa bölüşmüştü. Bu nedenle, bir kaç kez niyetlendiğim halde, babama Al At'ın sözünü etmedim.

Gece de hiç uyumadım. Isınmış bahar havası daha da sıcak geldi bana. Sabaha doğru, gün ışıması yaklaşırken, serin bir rüzgar esti odamın penceresinden. Dalmak üzereydim, soğuktan üşüdüm. Büzülüp kaldım. Biraz dalmışım. Babamın öksürüğüyle uyandım. Babam uyanmıştı benden önce. Şimdi, iki katlı evimizin avlusundaki asmanın altında, tulumbanın yanında kahvesini içiyordu. Merdivenin başına gelince beni gördü :

— Erkencisin bugün, dedi.

— Erkenciyim.

— Hayrola ?

Sustum. Sıkıntılıydım.

— Sende bir şey var. Niye susuyorsun ? Hem yorgun görünüyorsun. Bir şeye mi canın sıkıldı ?

– Sıkılmadım.

Al At evin yanındaki ahırda kişniyordu keyfli keyfli. Babam kulak kabarttı :

– Yemini bitirmiş anlaşılan, şimdi su istiyor.

Yerinden kalktı, kapıya yöneldi.

– Baba !

– Ne var oğlum ?

– Al At'ı çok seviyorsun değil mi ?

– Evet, seviyorum.

– Sen Al At'ı mı çok seversin, yoksa beni mi ?

– Niye sordun şimdi bunu ?

– Hiç, sordum işte.

– İkinizin yeri de ayrı ayrı.

– Hangimizi, ? diye dayattım.

Babam, sorumu yanıtlamadı, güldü, saçımı okşadı, ahıra gidecekken, gitmedi, durakladı :

– Asıl demek istediğini söyle bana.

Kendini tutamayıp ağladım. Daha da ileri gittim, babamın üst üste yinelemesine karşı," Söylemiyeceğim, söylemiyeceğim işte," diye tepinip durdum.

– Bak oğlum, dedi babam, sesi sıcak ve etkili. Ocağımı tüttürecek olan sensin. Yerin başka, bunu bil. Al At benim tutkum. Şimdi söyle bakalım, istediğin ne ?

– Al atı istiyorum.

– Niye ?

– Bugün öğretmen bizi kıra götürüyor. Arkadaşlarım, benim Al At'a binip gelmemi istediler. Ben de söz verdim.

– Neden dün akşam söylemedin bunu bana ?

– Al At'ı benden çok sevdiğin ortaya çıkar diye korktum.

– Yanılmışsın.

– Babacığım, canım babacığım, diye sarıldım.

– Yalnız düşmenden, bir yerini kırmandan korkarım.

– Söz veriyorum, düşmeyeceğim.

Bir saat sonra, babamın eyerini vurup gemini taktığı ve kucaklayıp beni oturttuğu Al At'ın üzerindeydim. Dizginleri sol elimin üç parmağı arasında tutup ayarladım, hafiften üzengileri oynattım. Al At, önce binicisini yadırgadı. Köşeyi ağır ağır döndüm, babam arkamdan bakıyordu. Sınıfımızın öğretmenimizle birlikte gitmiş oldukları kıra yöneldim. Daha önce, okulla gitmiş olduğum yolu iyi biliyordum. Hem beşinci sınıf öğrencisiydim, yakında orta okula gidecektim. Büyümüştüm. Şu anda Al At'ın üstünde, büyüdüğümü daha iyi anlıyordum.

Kentin kıyısına geldim. Portakal ağaçlarının yeşil yaprakları arasında portakallar daha çok sarı görünüyordu. Çiçeklenen badem ağaçları meyveye dönüşmüştü, bir kaç gün sonra çağla satılırdı sokaklarda. Renkli çiçeklerden bir halı serilmişti sanki yol kenarlarına. Uzaktan sınıf arkadaşlarımı gördüm, oynaşıp duruyorlardı. Onlar da beni gördü. Bağrıştılar, el çırptılar. Sevinçlerinden yerlerinde duramıyor, sıçrıyorlardı. Bense, kuyruğunu iyice dikmiş, başını göğe uzatırcasına kaldırmış, Al At'ın üstünde bir komutan gibiydim. Sevinçliydim, gururluydum, mutluydum. Al At'ı mahmuzlayıp uçmak istiyordum, kitaplarda okuduğum kahramanlar gibi.

Üzengilere dokundum. Demirin sivri ucu Al At'ın karnına değince, zaten koşmaya hazır ve alışkın Al At parladı, dört nala kalktı. Hoşuma gitti. Üzengileri bu kez biraz daha hızlı oynattım. Al At hızlandı. İşte şimdi uçuyordum. Daha önce, bir çok kez hem Al At'a, hem de başka atlara binmiş olduğum için yabancılık çekmiyordum, korkmuyordum da. Doğa üstünde hızlı gitmenin, baş döndürücü mutluluğunu yaşıyordum şimdi.

Arkadaşlarımın önünde, bir yarım daire çizerek, dört nala geçtim.

– Yaşa, yaşa ! diye bağırıyorlardı arkadaşlarım. Alkışlıyorlardı.

Sol elim dizginlerde, sağ elimle selâmladım onları. Daireyi tamamlayıp tekrar önlerinden geçtim. Bu kez, daha hızlı koşturdum Al At'ı. Arkamda, toprak alandan çıkan tozlar bulut bulut yükseliyordu. Al At'ın uzun yelesine tutundum, hafif öne eğildim. Böyle yapınca atların daha hızlı koşacağını biliyordum, babamdan duymuştum. Dört nala at koşturmanın tadını çıkara çıkara, üzengiler üstünde, popom eyere vura vura, oturup kalkıyordum. Ne güzel şeydi bu. Hayatımda hiç tatmadığım bir mutluluk içindeydim.

Al At, gittikçe hırslanıyordu. Ben, dizginlere asılıyordum. Ama o aldırmıyordu bunu, Bilmem kaçıncı kez arkadaşlarımın önünden hızla geçerken gürültü arttı, çocuklar bana doğru yaklaşmak istediler. Al At ürktü. Keskin bir dönüşle birden sola çark etti. Kendimi yerde buldum.

– Eyvah, düştü !

Öğretmenin çığlığıydı bu. Eyer devrilmişti, ama Al At, baş ucumdaydı. Hiç bir yerimde hiç bir ağrı duymadım. Ve kimsenin yardımı olmadan hemen ayağa kalktım, eyeri düzelttim, kolanı sıkılaştırdım. Babama düşmeyeceğim diye söz vermiştim. Üstelik arkadaşlarıma karşı da ayıptı bu. Eyerin kaşına asıldım, kendimi yukarı çektim ve Al At'a bindim. Yıldırım hızıyla uzaklaştım.

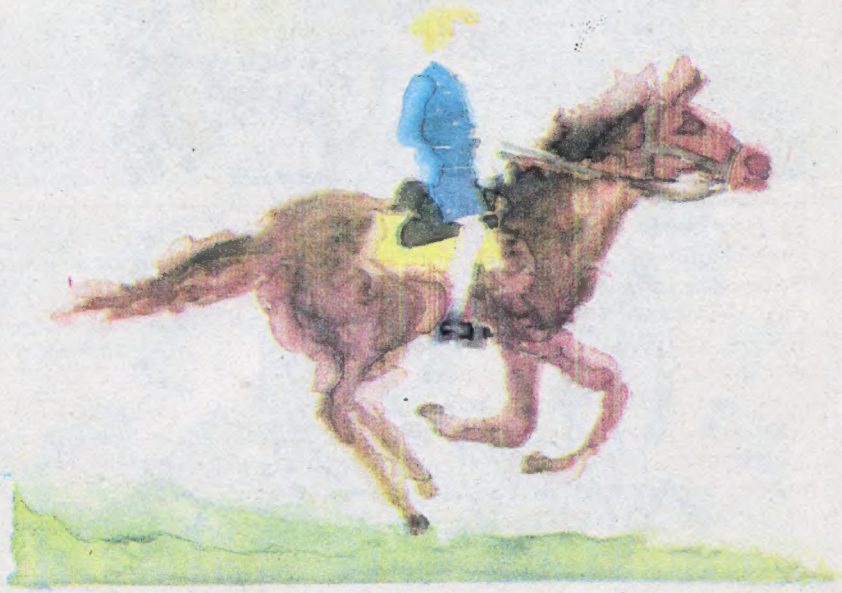

Resim : Mehmet Sönmez

haldun taner

İDA DAĞINDA BİR GÜZELLİK YARIŞMASI Paris

Truva kralı Priamos'un karısı Hekabegünoğlu Hektor'u gezmeye götürmüştü. Sarayına dönünce yorgunluk duydu. İkinci çocuğuna da gebeydi üstelik. O gece uykusunda ordan oraya döndü durdu. Korkunç bir düş onu ter içinde bırakmıştı. Düşünde Tanrıça Artemis'i görmüştü. Tanrıça Artemis gebe kadınları koruduğu için bütün gebeler ona dua ederlerdi. Bu düşte Artemis Hekabe'ye çocuk yerine bir meşale getiriyordu. Bütün Truva'yı yakıp kül edecek bir meşale. Kraliçe Hekabe uykusundan çığlıklar atarak uyandı. Sabahı iple çekti. İlk işi sarayın düş yorumcusuna bu düşünü anlatmak oldu. Düş yorumcusu ona :

— Senin bir oğlun olacak, bu oğlan senin yurdunu yıkacak, dedi.

Hekabe yurdunu çok severdi. Bir süre sonra çocuğunu doğurunca yorumcunun öğüdünü hatırladı. Oğlanı bir esire vererek İda dağına bırakmasını söyledi.

İda dağı bizim Batı Ege kıyılarımızda Akçay'ın karşısındadır. Esir, çocuğu dağa bıraktı döndü. Ama bir kaç gün sonra gidip tekrar oraya baktığında onun hâlâ yaşadığını gördü. Bir dişi kurt onu emzirmiş, hayatını kurtarmıştı. Esir korktu, oğlanı kendi mağarasına götürdü ve ona Paris adını verdi.

Gel zaman git zaman, Paris büyüdü. Çok güzel ve yürekli bir delikanlı oldu. O dağda çobanlık ediyordu. Öbür çobanlar da onu sevip sayıyorlardı, çünkü Paris onları haydutlardan koruyordu.

Paris her çoban gibi çoğu zaman yalnız kalırdı. Bu zamanlar dalıp giderdi, düşünürdü. "Ben öbür çobanlara pek benzemiyorum, benim geçmişimde sırlı bir yan olsa gerek," diye işkillenirdi. "Belki de Tanrılar benim burada çoban olarak yaşamamı istemişlerdir, belki onların bir aracıyım ben,"diye düşünürdü.

Günün birinde bir ağacın gölgesine uzanmış yatarken ansızın karşısında birini gördü Bu, başında tüylü avcı şapkası, elinde avcı çantası olan zayıf bir gençti. Özellikle ayakkabıları herkesinkilere benzemiyordu. Ayak bileklerinde küçük kanatlar vardı. Paris bunları görünce irkildi. Karşısındakinin Tanrıların postacısı Hermes olduğunu hemen anlamıştı. Hermes ona "Korkma," dedi. "Sana fenalık için gelmedim. Tam tersine sevin ve övün, çünkü Tanrıçalar bir konuda sana danışacaklar."

Tam bu sırada ormandan üç Tanrıça çıka geldiler. Bunlardan biri çok böbürlü idi, iri yarı idi ve göz kamaştıracak güzellikte idi.

— Benim adım Hera, dedi. Sağ elimdeki bu altın elmayı al. Beni yanımdaki iki kadından daha güzel bulursan o elmayı yine bana ver. Buna karşılık ben de seni bu dünyanın en güçlü insanı yapacağım.

İkinci kadın ilerledi. O da kendini şöyle tanıttı :

— Benim adım Athena'dır.

Onun da güzellikten yana birinciden arda kalan yeri yoktu. Deniz gibi duru mavi gözleri vardı.

— Beni güzellik yarışmasının birincisi yaparsan, ben de sana dünyanın en büyük bilgeliğini ve yürekliliğini armağan edeceğim, dedi.

Üçüncü güzelin adı Aphrodite idi. O kadar yumuşak ve sevecen, o kadar iç açıcı ve çekici idi ki, Paris onu görür görmez elindeki altın elmayı hemen ona verdi. Aphrodite de ona dünyanın en güzel kadınını vereceğini söyledi.

Güzellik yarışmasını kaybeden öbür iki güzel Paris'e çok öçlendiler. Gözlerinden kin akıyordu.

— Bak görürsün sana ve yurdun Truva'ya nasıl lânet yağdıracağız. Seninle sonuna kadar nasıl uğraşacağız, dediler gittiler.

Aphrodite'nin sözünden şımaran Paris, İda dağından aşağı indi. Kralın bir yakını için yapılan kılıç yarışmalarında ustalık gösterince kız kardeşi Kassandra onu hemen tanıdı. Böylece bir zamanlar yapılan uyarıların tam tersine olarak Paris tekrar saraya alındı. Babası kral Priamos ve anası Hekabe yeniden kazandıkları oğullarını büyük elçi olarak Sparta kralı Menelaos'un sarayına gönderdiler.

İşte ne oldu ise bundan sonra oldu.

●

Gelecek hafta, dilerseniz, Paris'in Sparta'daki yaşamından ve Truva savaşına nasıl neden olduğundan söz edelim.

ÖZET : Totoş'la arkadaşları bir yarışmaya katılırlar. Yarışmanın ödülü Afrika'ya bir yolculuktur. Bu arada bazı haydutlar yarışmayı kazanan çocukları saptamak için araştırma yaparlar.

totoş

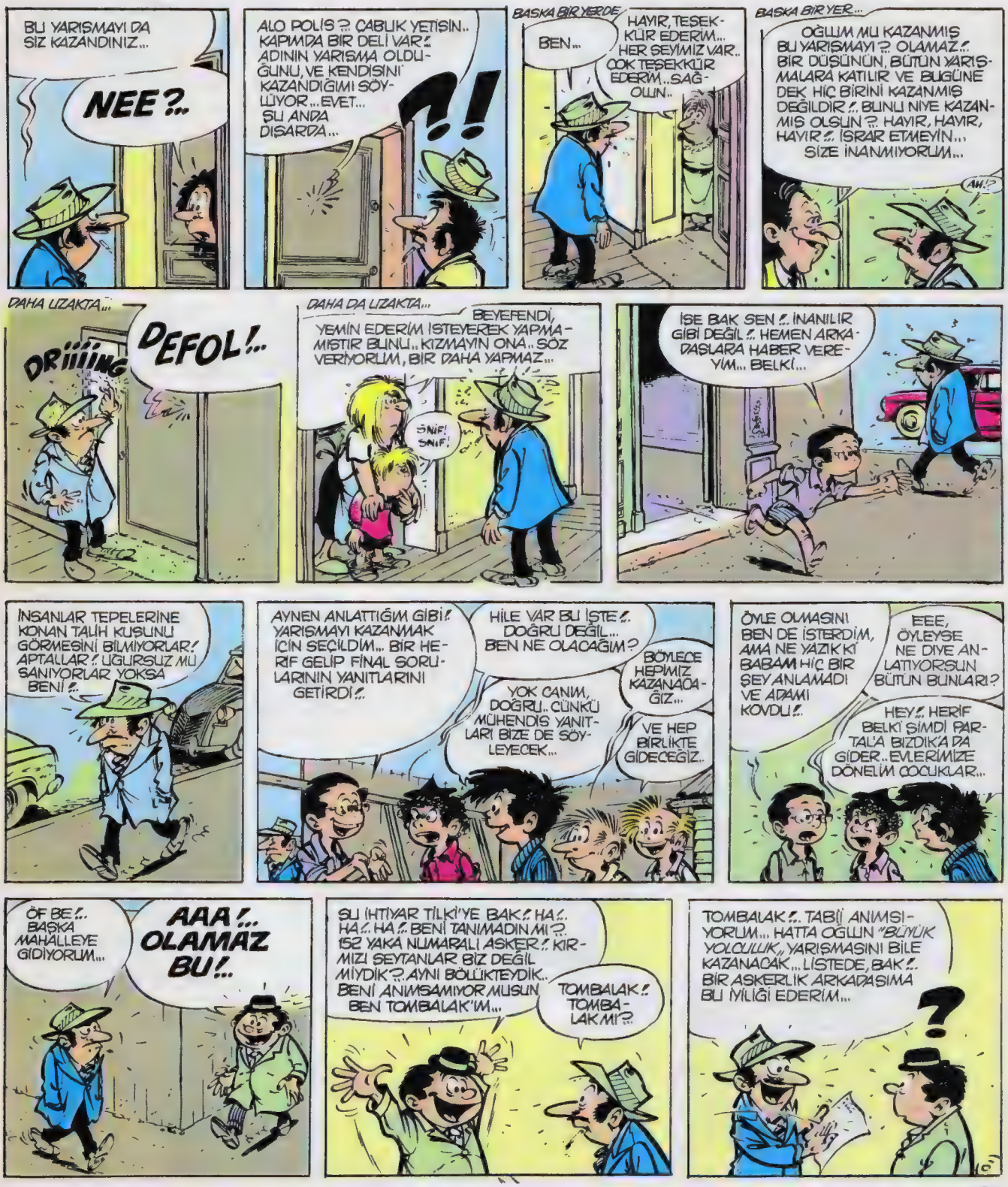

totoş

DÜZENLEYİCİLER, YARIŞMAYI AKILLI DİNAMİK, CESUR BİRİ KAZANSIN İSTİYOR... İŞTE, BUNUN İÇİN DE BİRİNCİYİ ÖNCEDEN SEÇMEYİ YEĞLİYORLAR... HER NE KADAR BU ÇOK DÜRÜST BİR ŞEY OLMASA DA, OĞLUN BU NİTELİĞE SAHİP..

EVE GİDELİM... ORADA DAHA RAHAT KONUŞURUZ BÜTÜN BUNLARI... SENİ TİLKİ SENİ...

ERTESİ GÜN...

HÂLÂ DARGIN MISIN ÇİLLİ?

HER ZAMANKİNDEN ÇOK PÜSKÜL... ARKADAŞLARIN BENİ İŞLETMESİNDEN BIKTIM.. ÖCÜMÜ ALACAĞIM

BİLESİN, YARIŞMAYI KAZANMAK İÇİN BENİ SEÇTİLER... YAA!.. AKLIMDAN, DİNAMİZMİMDEN VE CESARETİMDEN ÖTÜRÜ.. BÜTÜN BUNLARI ADAM SÖYLEDİ... DÜŞÜN ARTIK..

?

BANA İNANMIYOR MUSUN?.. BAK, PÜSKÜL!.. KAZANACAĞIMDAN EMİN OLMAK İÇİN, ADAM SORULARIN YANITLARINI DA VERDİ...

BANA KALIRSA AKSİNE APTALLIĞIN İÇİN SEÇMİŞ ADAM SENİ!.. SENİ O KADAR AKILLI BULSAYDI, SORULARIN YANITLARINI VERİR MİYDİ?

DÜŞÜNCELERİN BANA VİZ GELİR... KIKANÇ!..

BU SIRADA...

TAMAM!.. BİR BİRİNCİYİ SAĞLAMA BAĞLADIK... ÇOCUĞUN BABASI ASKERLİK ARKADAŞIM..

İNSAN ASKERLİK ARKADAŞININ OĞLUNA BUNLARI YAPAR MI?

DELİ MİSİN SEN? ÇOCUĞA NE OLACAK Kİ?.. BEN DE BİNECEĞİM O UÇAĞA!.. NE VAR BUNDA?.. BİR TANE PATLATIRSAM GÖRÜRSÜN!..

KI... KIZMASANA!..

SUSSUN BİRAZ!.. ÇOCUĞUN ÇENESİNİ TUTACAĞINDAN EMİN MİSİN?..

ÇİLLİ!..

HERİF SONUNDA SENİ BULMUŞ, DOĞRU MU?.. YARIŞMA SORULARININ YANITLARINI DA VERMİŞ!.. UMARIM ONLARDAN BİZİ DE YARARLANDIRIRSIN..

BİZİ

YAPAMAM, TOTOŞ!..

NEDEN?

ÇÜNKÜ ONLARI KİMSEYE GÖSTERMEYECEĞİM DİYE ANNEMİN VE BABAMIN BAŞI ÜSTÜNE YEMİN ETTİM...

YANITLARI O BİZE VEREMEDİĞİNE GÖRE BİZ ONDAN ALALIM.. BİZ YEMİN ETMEDİK!..

DOĞRU BU!.. ONLARI SENDEN ZORLA ALIRSAK SUÇLU HİSSETMEZSİN KENDİNİ...

EVET, TABİİ... AMA HİÇ VİCDAN AZABI ÇEKMEMEK İÇİN KENDİMİ GERÇEKTEN SAVUNMAK ZORUNDAYIM.

NE GÜZEL!.. DAHA DA GIRGIR OLUR!..

PAF

AİE! OUİE!

HA! HA! HA!

PAF

CRAC

BİNG

CANINI ÇOK YAKMAYIN!..

AMA NASIL... BAKSANA... AYY!

DELİ Mİ NE?

SIKI VURUYOR, ÇOCUKLAR!..

HADİ, ÇİLLİ... CİDDİ OL! CANINI ACITMAK İSTEMİYORUZ..

VER ŞU KAĞIDI...

HİÇ UĞRAŞMA!.. SONUNA KADAR SAVUNACAĞIM KENDİMİ!..

büyük yolculuk

totoş

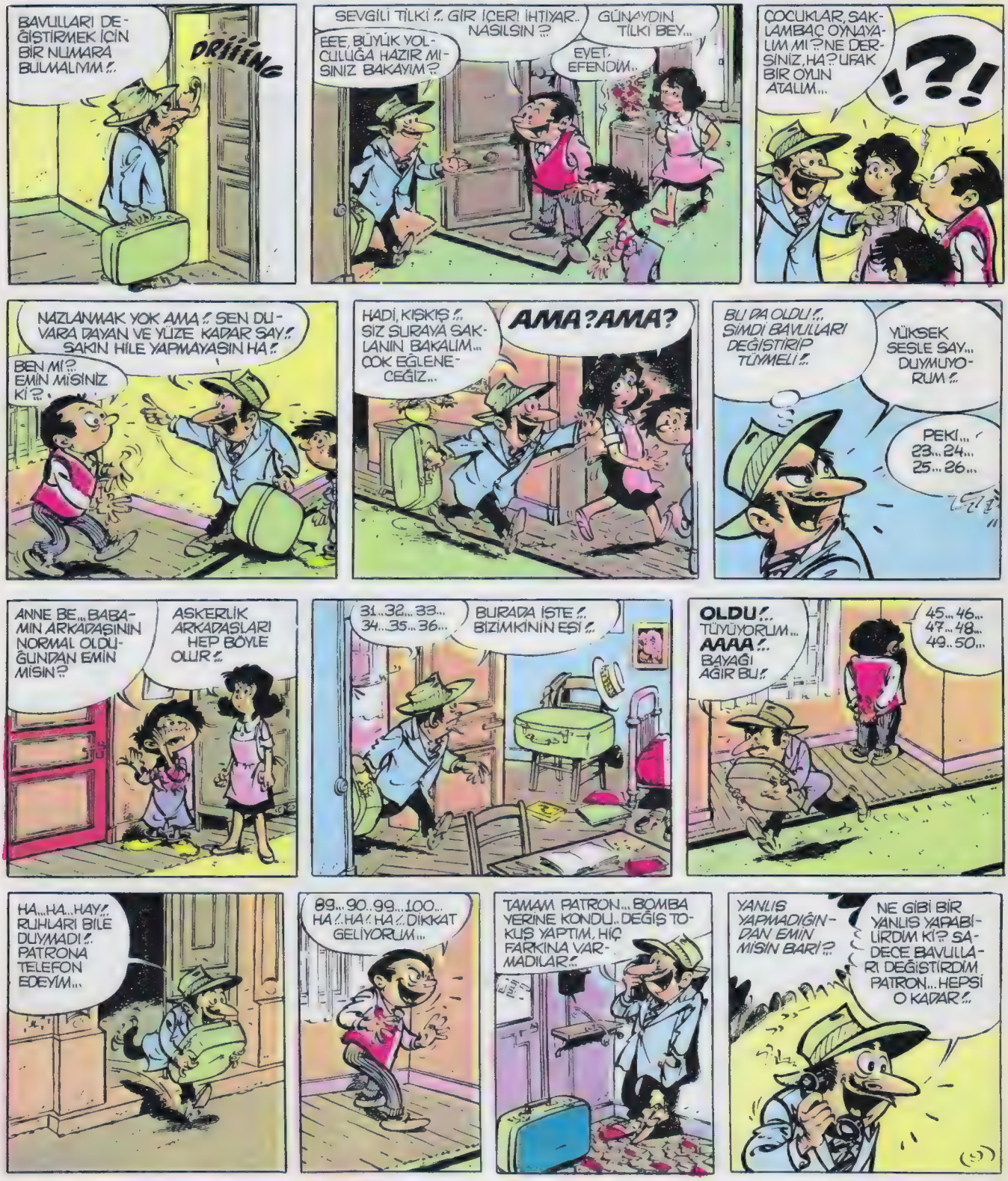
BAVULLARI DEĞİŞTİRMEK İÇİN BİR NUMARA BULMALIYIM!..
DRİİİNG
SEVGİLİ TİLKİ!.. GİR İÇERİ İHTİYAR.. NASILSIN?
GÜNAYDIN TİLKİ BEY...
EEE, BÜYÜK YOLCULUĞA HAZIR MISINIZ BAKAYIM?
EVET, EFENDİM..
ÇOCUKLAR, SAKLAMBAÇ OYNAYALIM MI?.. NE DERSİNİZ, HA? UFAK BİR OYUN ATALIM...
!?!
NAZLANMAK YOK AMA!.. SEN DUVARA DAYAN VE YÜZE KADAR SAY!.. SAKIN HİLE YAPMAYASIN HA!..
BEN Mİ?.. EMİN MİSİNİZ Kİ?..
HADİ, KIŞKIŞ!.. SİZ SURAYA SAKLANIN BAKALIM... ÇOK EĞLENECEĞİZ...
AMA?AMA?
BU DA OLDU!.. ŞİMDİ BAVULLARI DEĞİŞTİRİP TÜYMELİ!..
YÜKSEK SESLE SAY... DUYMUYORUM!..
PEKİ... 23... 24... 25... 26...
ANNE BE... BABAMIN ARKADAŞININ NORMAL OLDUĞUNDAN EMİN MİSİN?
ASKERLİK ARKADAŞLARI HEP BÖYLE OLUR!..
31... 32... 33... 34... 35... 36...
BURADA İŞTE!.. BİZİMKİNİN EŞİ!..
OLDU!.. TÜYÜYORUM... AAAA!.. BAYAĞI AĞIR BU!..
45... 46... 47... 48... 49.. 50...
HA... HA... HAY!.. RUHLARI BİLE DUYMADI!.. PATRONA TELEFON EDEYİM...
89... 90.. 99... 100... HA!.. HA!.. HA!.. DİKKAT GELİYORUM...
TAMAM PATRON... BOMBA YERİNE KONDU.. DEĞİŞ TOKUŞ YAPTIM, HİÇ FARKINA VARMADILAR!..
YANLIŞ YAPMADIĞINDAN EMİN MİSİN BARI?..
NE GİBİ BİR YANLIŞ YAPABİLİRDİM Kİ?.. SADECE BAVULLARI DEĞİŞTİRDİM PATRON... HEPSİ O KADAR!..

büyük yolculuk

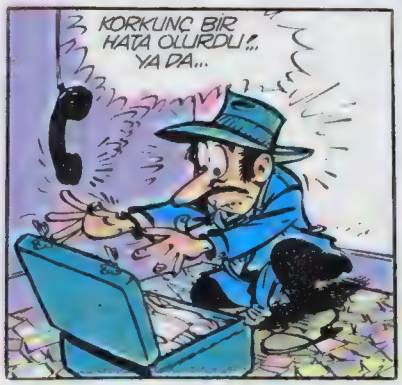

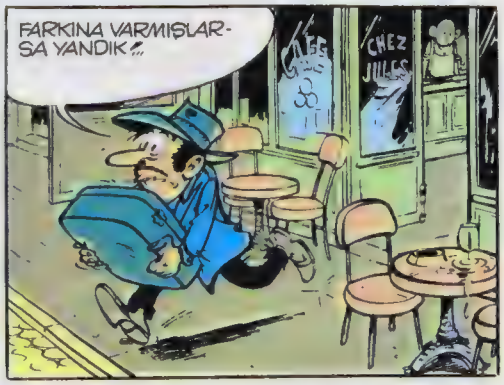

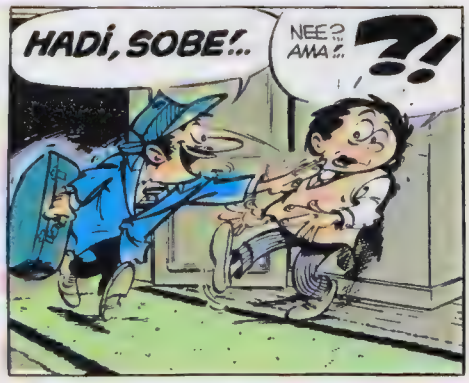

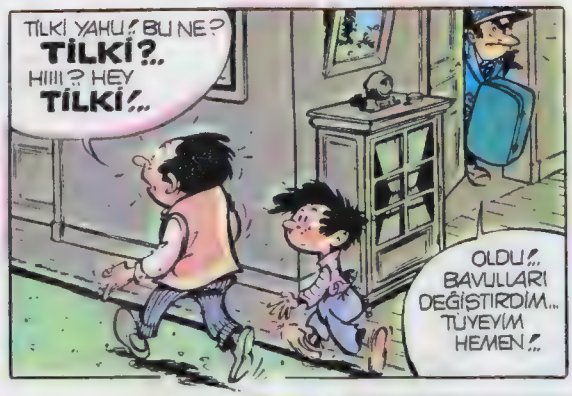

Devam edecek

MÜJDAT GEZEN

aptal hamdi

Hamdi'lerin evinden ayrılıp eve gelinceye dek kafamdan bir yığın düşünce geçti. Nasıl bir aileydi? Nasıl bir çocuktu bu Hamdi?

Anne ve babası ayrı ayrı fabrikada çalışıyorlardı. İçten, samimi insanlar. Hamdi, sabah anne ve babası işe gidince, öğleye kadar derslerini yapıyor, sonra kalkıp kendi kendine okuluna gidiyor, sonra okul çıkışı yine kendi kendine eve geliyor. Ailesinin bundan fazla Hamdi'yle ilgilenecek vakitleri yok besbelli.

Ertesi gün, ilk kez ağlayarak geldi.

— Ağlıyorsun, dedim.

— Evet, dedi, ağlıyorum.

— Neden ?

— Ağlıyorum işte.

— Herhalde benden gizli değil nedeni ?

Hıçkırarak boynuma sarıldı.

— Bana ayakkabı vermek istediler, dedi.

— Nasıl yani ?

— Okul–Aile Birliği, ayakkabısı olmayan çocuklara ayakkabı dağıtıyormuş, sınıf öğretmenim beni çağırdı. Bana ayakkabı vermek istediklerini, ayak numaramın kaç olduğunu sordu.

— E, ne varmış bunda ?

— Ne demek" ne varmış bunda"? Ben kimsenin verdiği ayakkabıyı istemiyorum. Ayakkabım eski olabilir. Ama bunu düşünmek annemle babamın işidir.

Bunu fırsat bilerek yapıştırdım sözü :

— Bir de benim.

— Hayır, Yalnızca annemle babamın.

— Demek bu kadarcık bir hakkı en yakın arkadaşına vermiyorsun. Oysa "arkadaşlık" her şeyini paylaşabilen kişi diye belirtmiştin. Sende de iş yokmuş, dedim...

Bunları söylerken, artık Hamdi'nin her türlü sorunu ile ilgilenmeyi kafama koymuştum. Hamdi kenara atılacak, unutulacak, sıradan işlem görecek biri değildi benim için.

Yine ağlamaya başladı.

— N'olur bir de sen üzme beni arkadaş, dedi.

Hali pek dokundu bana :

— Seni üzmüyorum, dedim. Ama bu hakkı bana da vermeni istiyorum. Ben de sana tıpkı annen ve baban gibi yakın olmak isterim. Arkadaşlık da bunu gerektirmez mi zaten ?

— Evet, dedi, haklısın galiba.

— Galiba değil, kesinlikle haklıyım. Birbirimize her türlü yardımı, dostluğu göstermeyeceksek nerede kaldı bizim arkadaşlığımız ?

— Haklısın.

— Öyleyse Okul-Aile Birliği'nin vereceği ayakkabıyı almayabilirsin, ama benim armağanım olursa iş değişir, öyle değil mi ?

— Yooo, sakın haaa, dedi.

— Yine mi başlıyoruz.

Elinden tuttum, çıktık. Az sonra en yakın ayakkabı mağazasının vitrini önünde Hamdi'nin beğenisine göre bir seçim yapıyorduk.

— Şu iki renkli olanı fena değil, dedi.

— Hamdi, dedim, bence siyah olanını al. Annem de bana küçükken hep siyah alırdı. Bunun nedeni, siyah ayakkabı her şeyle giyilir ve de ikinci bir ayakkabı gerektirmez.

— Öyleyse sen de küçükken ayakkabı sıkıntısı çektin !

— Hem de nasıl, dedim.

— Anlatsana.

— Önce ayakkabımızı alalım. Haftaya sana nasıl ayakkabı sıkıntısı çektiğimi anlatacağım.

İlk giydiği ayakkabı ayağına oturdu.

— Nasıl? dedim.

— Çok güzel, tam ayağıma göre, dedi.

— Oğlunuz mu? dedi kasadaki adam.

— Hayır, arkadaşım.

Paranın üzerini verirken dik dik yüzüme baktı. Alay ediyorum sandı herhalde. Doğaldır. Her gün, salt "bir ayakkabıdan kaç para kazanırım" dışında hiç bir şey düşünemeyen bir tüccar, elbette ki Hamdi ile benim arkadaşlığımın anlamını kavrayamaz.

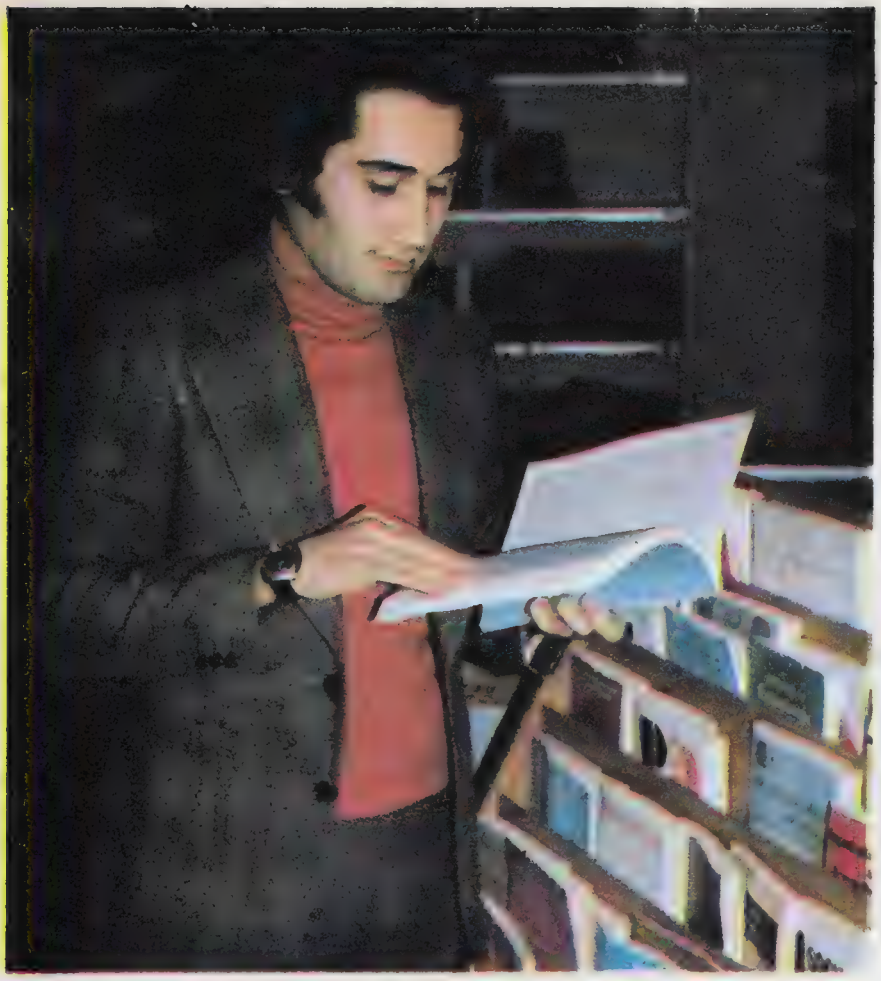

her sayı bir konuk

ERKAN OYAL

Gelibolu'da doğdum. 1945 yılında, İlkokula başlayıncaya kadar kalan tek anım Nisan ayında başlayıp Eylül ayına kadar süren kaçak denize girme tutkusu. Annem denize girmemi istemezdi. Bu yüzden denize girip girmediğimi her gün kontrol ederdi. Ben de eve gelmeden önce denize girdiğim anlaşılmasın diye köşe başındaki çeşmede bir güzel yıkanırdım. Ama buna rağmen annem yine anlardı.

İlkokula Erzurum'da başladım. Karın yağışını ilk defa Erzurum'da gördüm. Bu yüzden Erzurum beni bir başka biçimde büyülemişti. İlkokul üçüncü sınıfa kadar Erzurum'da kaldım. Subay olması nedeniyle, babam Erzurum'un bir köyüne atanmıştı. Ama o köyde ilkokul yoktu. Bu yüzden beni Gelibolu'ya anneannemin ve dedemin yanına gönderdiler. O zaman anne ve babamdan ayrı kalmamın bilinç altındaki etkileri ortaya çıkmaya başladı ve yaramaz bir çocuk oldum. Yaramaz olmamın ikinci bir nedeni de dedemle anneannemin beni çok fazla şımartmalarıydı. Bir süre sonra babam yeniden Gelibolu'ya atandı. Yine beraber olduk. Orta son sınıfa kadar Gelibolu'da öğrenimimi sürdürdüm. O yıllar çocukluğumun en güzel yıllarıydı. Çok rahat bir çocukluğum oldu, çünkü ailem son derece anlayışlı idi. Gelibolu'da kaldığım yıllarda en büyük zevkim balık tutmaktı. Her gün okuldan dönünce arkadaşlarla beraber önce yem çıkarmaya giderdik. Daha sonra da balık tutmaya. O zamanlar fazla topluluk oyunları yoktu top ta yoktu. O zamanın oyunları daha çok balık tutmak ve midye çıkarmaktı.

1958 yılında babamın işi dolayısıyla yine Erzurum'a gittik. Orada da en büyük tutkum kayak yapmak olmuştu. Sık sık kayak yapmaya giderdik. Erzurum'un yaz ayları pek güzel olmazdı; o yüzden babam beni sabahları alır alayına götürür, orada vakit geçirmemi isterdi. Alayda çok fazla at vardı. Babamın da beyaz bir atı vardı. Çok kısa zamanda ata binmesini öğrendim. Önceleri babam seyisin yardımıyla ata binmeme izin verirdi. Daha sonra kendim binmeye başladım. Bir gün, hiç unutmam, atımla gezmeye çıkmıştım. Fazla dolaşmış olacağız ki atım çok susamış ve yorulmuştu. Bir arkın üzerinden geçerken durdu, su içti. Bir iki gün geçtikten sonra duydum ki atım hastalanmış. Bir kaç gün sonra da öldü. Bu olayı hala unutamam, şimdi bile bir at görsem üzüntüden bakamam.

Okul hayatımda önceleri ortalama bir talebenin başarısındaydım. Bütünlemeye kaldım, matematik sevmediğim derslerden biriydi. Bunun nedeni de ortaokul sıralarında matematik öğretmenimi sevmemden ileri geliyordu herhalde. Lisede açıldım ve çok çalışkan bir bir öğrenci oldum. Lise iki-üçte iftihara geçtim. Üniversite sınavlarında da Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni kazandım. Çok istediğim bir okuldu. Babam da benim hep kaymakam ya da vali olmamı isterdi. Fakülteye girdikten sonra babamı yitirdim. Bu benim için büyük bir bocalama döneminin başlangıcı oldu. Kısa da olsa bir dönem yalnız kaldığımı sandım. Sonradan kendimi toparladım ve yıl kaybetmeden fakülteyi bitirdim.

Radyoya girmem de SBF'nin ikinci sınıfındayken oldu. Daha önce yazılı sınava girmiştim. Sözlüye hazırlanıyordum. Babamın ölümünün ikinci gününde büyük bir moral çöküntüsü ile sözlü sınava girdim ve sınavı kazandım. Fakültede okurken aynı zamanda da spikerlik yapıyordum.

Çocukluk yıllarımdan kalan en büyük özlemim bir kayığımın olması idi. Bu özlem hâlâ vardır. Yazları deniz kenarına gidince kayıkları, kotraları, yelkenleri seyretmek en büyük zevkim olur.

PEMBE PANTER

BU SIRADA...
SEVGİLİ KRALIM ÇOK ÜZGÜNSÜNÜZ... SİZİ EĞLENDİRMEK İÇİN N'YAPAYIM?
YARIM BARDAK SUYA, YARIM BARDAK SU DAHA EKLERSEK NE OLUR?
ÇABUK GİT BURADAN!
HAH! BİLEMEDİNİZ.. ALTTAKİ SU ISLANIR...
DEFOL KARŞIMDAN!
ÜFF! KARIM YİNE SÖYLENMEYE BAŞLADI!...
HEY! KRAL, DIŞARIDA BİR PEMBE PANTER DOLAŞIYOR!...
ÇOCUKLUĞUMDAN BERİ BİR PEMBE PANTER KÜRKÜ DÜŞLÜYORDUM..
HERKES BENİ KISKANACAK... ÇABUK ONU İSTİYORUM!..
SÖYLEDİKLERİMİ DUYDUN MU? O KÜRKÜ İSTİYORUM!...
PEKİ TATLIM HEMEN!
BİR DAKİKA KRALIM!...
DAHA SONRA! ŞİMDİ ACELE İŞİM VAR PEMBE PANTERİ YAKALAYACAĞIM...
AAA!... BU HEYKEL YEĞENİM ALTIN DİŞE NE KADAR DA BENZİYOR!..
2

SON GÖRDÜĞÜMDE TARZAN FİLMİ ÇEVİRİYORDU!..
İŞTE YAKALADIM SENİ! KRALİÇE KÜRKÜNDEN MANTO YAPACAK...
MANTO MU? ÇOK GARİP!...
SEVGİLİ KRALIM, SİZİ UYARIYORUM... TAHTINIZA GÖZ DİKENLER VAR..
NE? TAHTIMA MI!...
HEMEN GİDİP O HAİNİ YAKALAMALIYIM.. KİMSE BENİ TAHTIMA GÖZ DİKEMEZ!...
KRAL GELMEDEN BEN KAÇAYIM.. HOŞÇA KAL YEĞEN..
BENİ ALDATTI GALİBA...
SEVGİLİ KRALIM, KEDİ İLE FARENİN ÖYKÜSÜ NÜ DUYDUNUZ MU?
SCREEECH!
BU SARAYDA NE ARARSAN VAR. KRALA BİR OYUN OYNAYAYIM...
BULDUM!.. BENDEN KAÇACAĞINI SANIYORSAN YANILIYORSUN...

OYUN BİTTİ PANTER ÇABUK DIŞARI ÇIK!
GÜÜM!
NEREDE YANLIŞLIK YAPTIM ACABA?!...
ŞU SANDIĞI KARIŞTIRAYIM BAKALIM İÇİNDEN NELER ÇIKACAK?
PEMBE PANTER Mİ? ŞİMDİ ŞU MERDİVENLERDEN ÇIKTI!...
GÜZEEL! ŞİMDİ YAKALARIM ONU...
HEY! PALYAÇO! BURALARDA BİR PEMBE PANTER GÖRDÜN MÜ?
EVET SEVGİLİ KRALIM.
ŞİMDİ ŞU KAPIDAN ÇIKTI!...
KAPANA KISILDIN PEMBE PANTER...
BALKON TAMİR EDİLİYOR DIŞARI ÇIKILMAZ
İMDAT!
ŞU BİZİM KRALDA VERGİLERİ AMMA ARTTIRDI!...

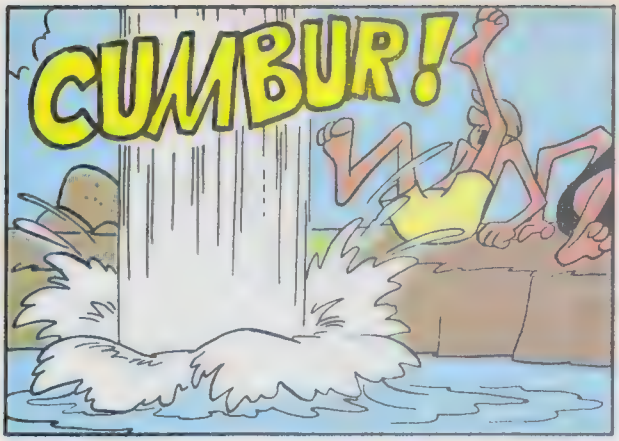
CUMBUR!

İŞİMİZ YOK DA SENİ Mİ KURTARACAĞIZ!..
HOŞÇA KAL KRAL!...

SENİ YERİNDEN KALDIRDIĞIM İÇİN ÜZ. GÜNÜM YEĞEN, AMA HALLEDİLMESİ GEREKEN UFAK BİR İŞ VAR...

İÇERİDE Kİ ODAYA GİTTİ!..
SİLAHIMI HAZIRLADIM, BU KERE ELİMDEN KAÇAMAZ.

HAH! YAKALANDIN... ŞİMDİ GÖRÜRSÜN SEN...

BU NASIL?
GÜM!

EYVAH! KRALİÇENİN EN SEVDİĞİ HEYKELİ PARÇALADIM!...

KRALA KÜÇÜK BİR ŞAKA YAPAYIM.. ŞEYTAN TOZU... MİNARE GÖLGESİ... İŞTE BULDUM!
5

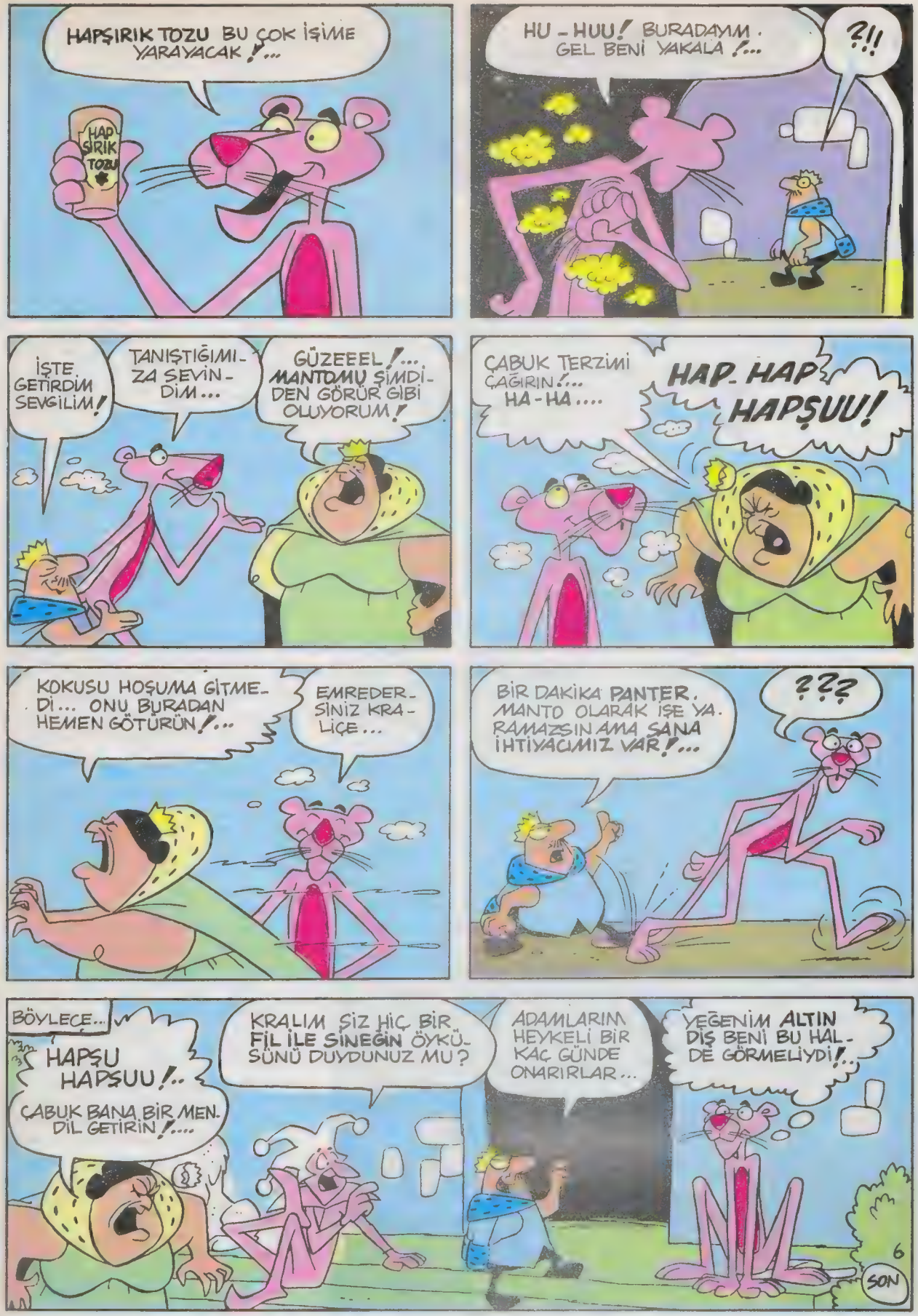
HAPŞIRIK TOZU BU ÇOK İŞİME YARAYACAK!...
HAP ŞIRIK TOZU
HU-HUU! BURADAYIM. GEL BENİ YAKALA!...
?!!
İŞTE GETİRDİM SEVGİLİM!
TANIŞTIĞIMIZA SEVİNDİM...
GÜZEEEL!... MANTOMU ŞİMDİDEN GÖRÜR GİBİ OLUYORUM!
ÇABUK TERZİMİ ÇAĞIRIN!... HA-HA....
HAP-HAP HAPŞUU!
KOKUSU HOŞUMA GİTMEDİ... ONU BURADAN HEMEN GÖTÜRÜN!...
EMREDERSİNİZ KRALİÇE...
BİR DAKİKA PANTER. MANTO OLARAK İŞE YARAMAZSIN AMA SANA İHTİYACIMIZ VAR!...
???
BÖYLECE...
HAPŞU HAPŞUU!..
ÇABUK BANA BİR MENDİL GETİRİN!....
KRALIM ŞİZ HİÇ BİR FİL İLE SİNEĞİN ÖYKÜSÜNÜ DUYDUNUZ MU?
ADAMLARIM HEYKELİ BİR KAÇ GÜNDE ONARIRLAR...
YEĞENİM ALTIN DİŞ BENİ BU HALDE GÖRMELİYDİ!..
6
SON

ŞU AĞRI DAĞI

Ağrı dağına sordular. Şöyle dedi :

"Ağrı'yım ben. Söylenecek öyle çok sözüm var ki. Bin yaşımı geride bırakalı epey oluyor. Dünya alev bir portakalken, döne döne soğumuş. Önce denizler, sonra dağlar olmuş. Ben doğmuşum. Sipsivri tepelerim gökyüzüne uzanmış. Bulutlar yorganım olmuş."

●

Derslikte bir çocuk haritanın başına geçti :

"Ben adını ilk coğrafya dersinde duydum. Sonra açtım haritamı, parmağımla doğuya doğru epeyce yol aldım. Girdim Ağrı ilinin sınırından içeri. Buldum seni. Haritada bulunduğun yer koyu kahverengiydi. Hemen yanıbaşında beş bin yüz altmış beş metre yazıyordu. Senin yüksekliğindi bu. Bizim apartımanı üç kere üstüste koydum. Yüksekliğine erişti mi? Bilmiyorum."

●

Ağrı başladı mı anlatmaya sözü bitmez :

"Bora en yakın arkadaşımdır. Uzak diyarlardan haber getirir bana. Uzun kış gecelerini onunla dertleşerek geçiririz. Bazan kızar, üşütür beni. Zaten kışın çok üşürüm. Kardan paltom ısıtmaz beni. Kışın canım da çok sıkılır. Yalnızlığı sevmem. Çok eskiden, ama çok eskiden günlerden bir gün, alıp başımı gitmişim uzaklara. Arkadaşım Kaf dağını bulmak için düşmüşüm yollara. Dört bir yanını gezmişim görmüşüm dünyanın ama arkadaşım Kaf dağını bulamamışım. Üstelik Ağrılıları da özlemişim. Dönmüşüm Ağrı'ya. Dedim ya, yalnızlığı sevmem. Karların erimesini, Ağrılıların gelmesini dört gözle beklerim."

●

Ağrı'nın eteklerinde bir çocuk, Ağrı'ya baktı. Seslendi :

" Uzun kış geceleri ninem hep Ağrıyı anlatır. Ninem anlatırken ben hep onu düşünürüm. Kışın görünmez olur. Şaşar kalırım. Bulutlar onu saklar. Kimi zaman şimşekler çakar tepesinde. O zaman silme ateş kesilir. Kimi zaman da ince ince yağmur yağar. Işık seline boğulur Ağrı. Ateş olunca, ninem, 'Aman gene öfkelendi,' der ve başlar Ağrı'nın öfkesini anlatmaya."

●

Nine, Ağrı'nın öfkesini anlattı :

" Bir yüce beyin atı, bir ak küheylan günlerden bir gün varmış bir çobanın kapısında durmuş. Çobanın evi de Ağrı'nın tam ağzındaymış. Konu komşu, cümle köylüler, 'Bu at artık çobanındır, yani Ağrı'nındır. Geri verilmez, demişler. Ama bey dinlememiş onları, atını istemiş. Ağrılılar da, 'At bizimdir,' demişler vermemişler. Bey istemiş, onlar vermemişler. Bey köpürmüş öfkesinden, çobanı sarayının zindanına kapamış. Beyin dünya güzeli, iyilik perisi kızı çobanı görüp sevdalanmış. Bir yolunu bulup çobanla kız kaçmışlar saraydan. Ağrı'ya sığınmışlar. Bey yedi ay gece gündüz çobanla kızını aramış. Ne gezer bulamamış. Ağrı bu kendine sığınanı gerir verir mi! Sonunda bey umudunu kesip sarayına dönmeye karar vermiş. Tam sarayının olduğu yere varmış ki, ne görsün! Sarayın yerinde yeller esiyor. Meğer o yokken Ağrı yerle bir etmiş sarayı. Bey şaşkın şaşkın bakınırken, birden ak küheylan görünmüş. Küheylanın üstüne de kızıyla çoban oturuyorlar. Küheylan beye yaklaşmış, yaklaşmış, bey tam kü-

heylanı yakalayacakken, küheylan ardından yaldızlı bir iz bırakarak Ağrı'ya doğru uçmuş. O anda inceden bir kaval sesi duyulmuş... Ses büyümüş büyümüş, yeri göğü sarmış... Sevdanın sesiymiş bu."

●

Bir de şunları söyledi derslikteki çocuk :

" Ağrı eskiden volkanik bir dağmış. Yani alevler fışkırırmış içinden. Ama zamanla sönmüş. Alev dilleri kurumuş."

●

Nine torun Ağrı'ya baktılar. Nine başını sallayıp sözünü söyledi :

"Ağrı'yı kızdırmaya gelmez. Bir öksürdü mü, ağzından koca koca alev dilleri fırlar. Bu alev dilleri aşağılara doğru inerler. Taş üstünde taş komazlar. Herşeyi kömür ederler. Ağrı'nın eteklerinde bir yığın kömürleşmiş köy vardır. Hepsi de Ağrı'yı kızdırmışlar, kömür olmuşlardır."

●

Ağrı ninenin sözlerini duydu, gücendi. "Benim de sözüm var," dedi :

"Baharla birlikte obalılar, eteklerime göç etmeye başlarlar. Obalıların eteklerime doğru geldiklerini ilk köpeklerin bağırtısından anlarım. Ardından çıngırak sesleri duyulur. Sonra eşeklerin üstünde obalılar, ağır ağır tırmanırlar eteklerime. O zaman başımı eğer, şöyle bir aşağılara bakarım. Ahuri vadisinin alev toprağı üstünde öbek öbek yerleşmiş obaları görürüm. Sevinçten çocuklarla birlikte oynamak gelir içimden."

●

Obalı çocuk Ağrı'nın sevincine katıldı:

"Yazın Ağrı'nın eteklerinde günlerimiz nasıl mı geçer ? Yamaçlarda keklik kovalarız. Börtü böcek toplarız keçi yollarında. Geniş düzlüklerinde güreşiriz. Ha bir de at koştururuz. En çok da düğünlerde. Düğünler Ağrı'nın hoşuna gider. Başlar kavalını çalmaya. İncecik. Dünyanın üstünde ikinci bir dünya gibidir Ağrı. Sever bizleri. Rüzgarlar sert esmeye, Ağrı'nın dorukları kararmaya başladı mı, toplarız çadırlarımızı ayrılırız Ağrı'dan. İşte ben o zaman incecik bir ses duyarım. Sanırım Ağrı ağlar."

Gelecek Hafta

UZAYIP GİDER
KONYA OVASI

ANTİKA OTOMOBİL YARIŞI

Geçenlerde Fransa'da ilgi çekici bir otomobil yarışı yapıldı. Bu yarışın özelliği, katılan arabaların "antika" olmasıydı. Artık işe yaramaz sanılan 130 eski otomobilden sadece 22'si yarışı tamamlayamadı. Aşağıda, Paris-Deauville arasında yapılan bu yarışta ilk üç dereceyi alan "antika" arabaları görüyorsunuz.

kâşifler

FRANCISCO PIZARRO

1471 - 1541

Francisco Pizarro rolünde Francisco Cordova

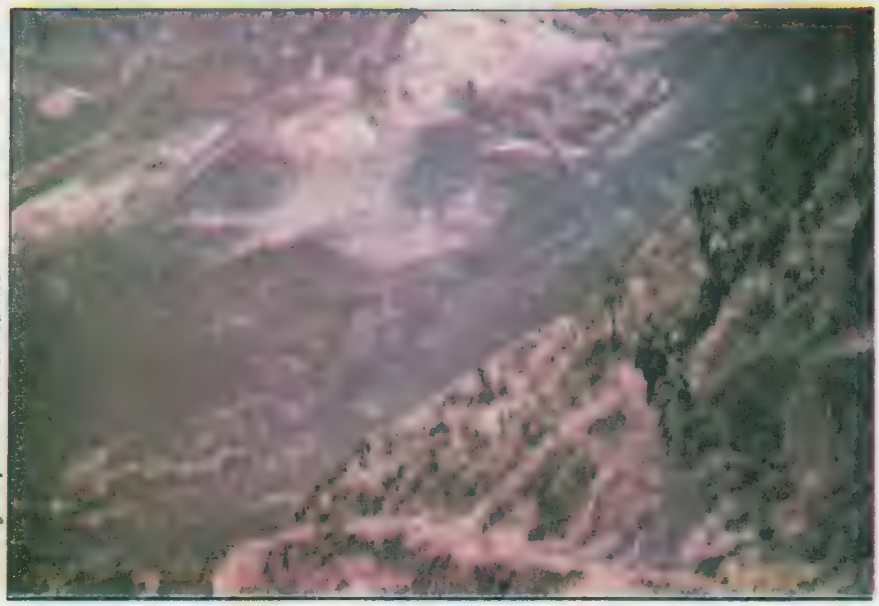

Televizyon filminden bir sahne

Güneş yavaş yavaş tepelerin ardına doğru süzülüyordu. İnka askerleri Cajamara kentinin yanında toplanmışlardı. Francisco Pizarro alana doğru baktı. İnkaların başkanını bekliyordu. Prens Atahualpa'yı. 170 kişiydiler. Pizarro, Avrupa'nın en iyi askerlerini yanında getirmişti. Atahualpa'nın ise 40,000 askeri vardı. İspanyol askerleri heyecanlıydılar, çevreyi iyi tanımıyorlardı, kendilerini nelerin beklediğini bilmiyorlardı. Pizarro onları yatıştırmaya çalıştı. İlk İnkalar uzaktan göründüğünde heyecan bir kat daha arttı. İnkaların elbiseleri göz kamaştırıcıydı. Arkalarından koro geliyordu, alana geldiklerinde birden Atahaulpa elini kaldırdı. Şimdi alanda derin bir sessizlik vardı. Prens Atahualpa, tahtırevanın yanında duran yardımcısını çağırdı. Qechua koşarak alana geldi.

"Yabancılar nerede? Çabuk onları bana getirin."

İspanyol askerlerinin arasından bir adam öne doğru çıktı. Bu, ordunun papazı Valverde idi. Papaz alanın ortasına doğru yürüdü.

"Ben Hristiyanların başkanıyım, sizlere dünyanın tek ve gerçek dinini göstermeye geldik."

Atahualpa şaşkınlıkla kitabı eline aldı, hiç bir şey anlayamadı. Kitabı yere attı. Bu kitabın, güneşin oğlu Atahualpa'nın yanında ne değeri olabilirdi ki ?

Valverde öfkelendi. İspanyollara doğru koştu. Artık savaş kaçınılmazdı. Önce toplar ateşlendi. İspanyol askerleri İnkaların üzerine doğru yürümeye başladılar. İnkalar başkanlarının çevresinde bir çember oluşturdular. Çok yürekliydiler. İspanyollar Atahualpa'nın üzerine doğru gittiler, onu yakalayabilirlerse savaşı kazanacaklarını düşünüyorlardı. Başsız bir ordu ne işe yarardı ki? Atahualpa'nın çevresindeki askerlerden ikisi yere düştü. İspanyolların işleri kolaylaşmıştı. İkinci bir top ateşi geri kalanlarını öldürdü. Başkan Atahualpa yerde korunmasız yatıyordu. Dillere destan İnka uygarlığının kaderi şimdi bir tek adamın elindeydi. Francisco Pizarro'nun.

Pizarro 1471 yılında bir İspanyol eyaleti olan Estramadura'da doğdu. Babası yüksek sınıftan biriydi. Annesi için hizmetçi deniliyordu. Babası sert bir insandı, evde otorite isterdi. Estramadura çok yok-

sul bir kentti, bu yüzden öğrenimini tamamlayamadı. Hayatı boyunca bunun sıkıntısını çekti. Gençliğinde İtalyan savaşlarına katıldı. 1502'de Hint adalarına gitti. Bu onun ilk gezisiydi. Bundan sonra birçok geziye katıldı. Çevresinde "maceraperest" olarak tanınıyordu.

Pizarro'nun çocukluğu yoksulluk içinde geçmişti. Gelecekte hep zengin olmayı düşledi. Cortes, Aztek uygarlığını bulduğunda Pizarro 50 yaşındaydı. Düşleri gerçekleşiyordu artık. 1524-te denize açıldı. Peru'ya geldi. Burada yaşayan yerlileri tanıdı. Ama içerilere gitmek istiyordu, yerli halkın zenginliği gözlerini kamaştırmıştı. Sonra Panama'ya döndü. Vali Diego de Almagro ile papaz Lugue ona yardım etmeyi kabul etti. 1526'de onlarla bir anlaşma imzaladı. Aynı yıl Pizarro ile Almagro denize açıldılar. Rota güneydi. 1527'-de Almagro, Pizarro'yu orada bırakıp geri döndü. Pizarro araştırmalarını Kolombiya içlerinde sürdürecekti.

Bu arada kaptan Ruiz'in yönettiği öteki grup Ekvator'a gelmişti. Bir gün gemiye yaklaşan bir sal gördüler. Ruiz gemiyi onların üzerine sürdü. Yerliler korkudan denize atladılar. Askerler onları denizden çıkardılar. Saldakiler 10 kişiydiler. İyi giyinmişlerdi. Altından kolyeleri ve mücevherleri vardı. İçlerinden biri kadındı. Ruiz artık emindi, yerliler hakkında anlatılanlar gerçekti. Saldan altın ve gümüş kolyeler, aynalar ve çanaklar çıktı. Ruiz bunları alıp sakladı. Adamlarına güvenmiyordu.

Hazineler Charles I'e gösterilmeye götürüldü. Kral, Pizarro'yu da çağırdı. Karşısında uzun sakallı, kötü giysili adamı görünce şaşırdı. Gerçekten de Pizarro çok kötü bir görünüşteydi. Ama kralı etkilemeyi başardı. 26 Ağustos 1529'da ona "Santiago Şövalyesi" ünvanı verildi.

Pizarro sonra Panama'ya döndü. Artık kralın bütün yetkilerine sahipti, onun adına gezilere çıkabilir, hristiyanlığı yayabilirdi. Bu kadar geniş yetkileri bir daha bulamazdı. Bu arada Panama valisi Almagro bu anlaşmayı duymuş ve Pizarro'nun kendisiyle olan anlaşmayı bozacağını anlamıştı. Ama yapacağı bir şey yoktu. Pizarro bir düşman kazanmıştı.

1531'de Pizarro tekrar denize açıldı. Bu kere rota Ekvator'daki San Mateo körfeziydi. Bu körfez, kaptan Ruiz'in yerlilerle karşılaştığı körfezdi. Pizarro'nun düşünde Tumbez vardı. Pizarro ne yapıp yapıp bu altın kentine ulaşmak istiyordu. Emrinde 180 adam ve 67 at vardı. Atlar onun için çok önemliydi, bu bilmediği yerde kendisini nelerin beklediğini kestiremiyordu.

Pizarro, İnka uygarlığını yerle bir etti

Tumbez'e ulaşması bir yıldan fazla sürdü. Yardımcısı Hernando yolda yaralandı. Bu arada Pizarro önemli bir şey öğrenmişti : Eski İnka Prensi Huayna Capac ölürken, ülkesini oğulları Atahualpa ile Huascar'a bırakmıştı. Atahualpa ile Huascar savaşa tutuşmuşlar ve ülke ikiye bölünmüştü. Durum çok karışıktı. Kimse ne yapacağını bilmiyordu. Bu Pizarro için bulunmaz fırsattı.

Artık ülkenin kaderi İspanyol komutan Pizarro'ya kalmıştı. İnkalar uygarlıkta çok ileriydiler. Büyük sitelerde otururlardı. Çok zengindiler. Pizarro bütün İnka uygarlığını yerle bir etti. Hazineleri yağmaladı. Kristof Kolombun yeni dünyayı keşfinden 21 yıl sonra bütün Peru uygarlığı Pizarro yüzünden söndü. Bütün bunlar kral ve hristiyanlık adına yapıldı. Pizarro'daki altın ve mücevher hırsı, o tarihte çok ileri bir uygarlık olan İnkaları yok etti.

Francisco Pizarro

UÇAN HALI

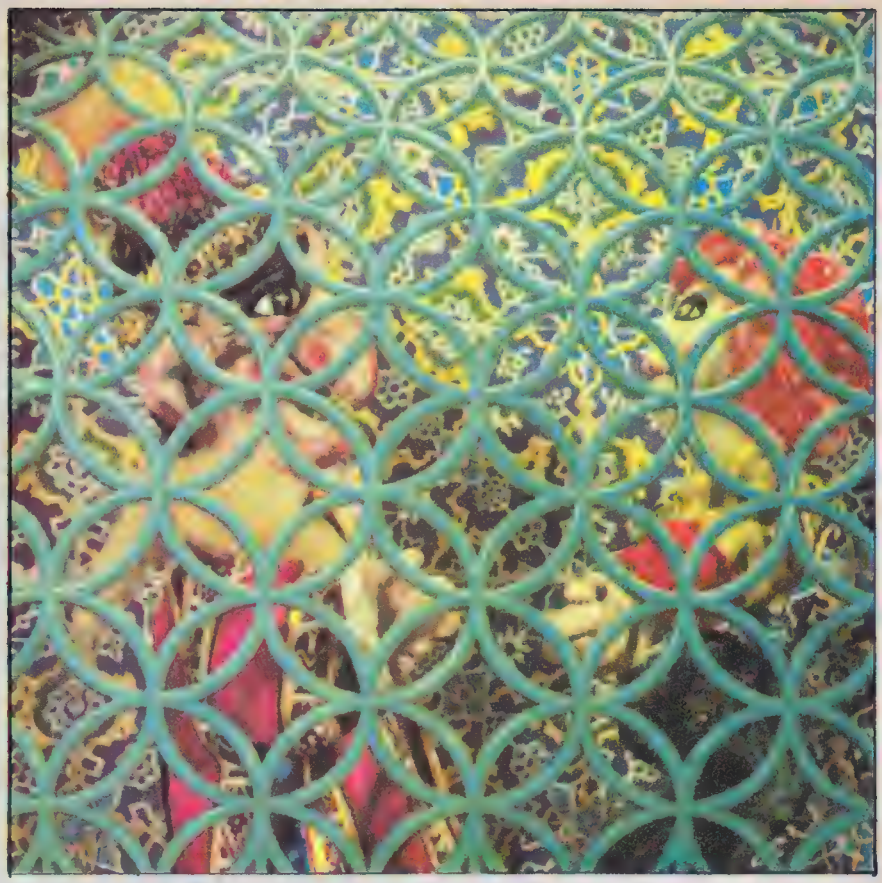

2

Kuklalarla
Hazırlayan

M.ÖKKEŞ İLHAN

Anlatan
Erdoğan Tokmakçıoğlu

Ve gene halıya binip uzaklaşmış...

Eh, vakit durmaz, zaman geçer... Sabah olunca, şehzade gene olan biteni görmüş ve haykırmış :

— İbiiiş, koş gel buraya !...

İbiş, sallana yuvarlana varmış gelmiş şehzadenin yatağının başucuna :

— Buyur şehzadem !

Şehzade :

— Aman İbiş, demiş, bu kez de mor menekşeli bir rüya gördüm... Üstelik gene başucumdaki şerbetim içilmiş !

— Olacak iş değil, şehzadem!

— Olacağı filân bırak İbiş... Bu bilmeceyi çözmemiz, benim rüyama gireni bulmamız, şu şerbetleri içeni yakalamamız gerek !

— Gerek efendim !

— Şimdi efendimi filân bırak... Bu gece uyumamam için ne yapmam, nasıl davranmam gerek onu söyle !

— Efendimiz, parmağınızı bir bıçakla kesiniz. Nasıl olsa acısından uyuyamazsınız. Gece gelip sizin şerbetinizi içeni yakalarsınız !

Masal bu ya, Şehzade, İbiş'in sözüne uymuş; gece yatağına girmeden önce bıçakla elini kesmiş. Kesince de yaranın acısından uykusu kaçmış. Gözünü kırpamamış acıdan. Neden sonra

pencereden içeriye uçan halısı ile Yasemin girmiş... Kızcağız, şehzadenin elinin kanlar içinde olduğunu görünce hemen giysisinden bir parça koparıp kanayan parmağı sarmış...

Tam bu sırada şehzade sormuş :

– Kim bu benim yaralı parmağımı sarıp sarmalayan güzel ?

Yasemin şu cevabı vermiş :

– BENİM ADIM YASEMİN, GÜ–LÜN OLA YAR SENİN...

Sonra da halısına bindiği gibi uçup gitmiş...

Aradan zamanlar geçmiş... Şehzade, gene beklemiş ama Yasemin bir türlü gelmemiş. Zavallı şehzade meraktan, üzüntüden yataklara düşmüş, günbegün eriyip erpimeye başlamış; rengi-yüzü sararıp solmuş... Durum, padişaha kadar yansımış. Padişah, sonunda İbiş'i çağırıp oğlunun derdini sorunca, İbiş her şeyi anlatmış...

Padişah hemen şehzadeyi çağırtarak şöyle demiş :

– Hiç meraklanma biricik evlâdım, senin derdinin en kısa süre içinde devasını bulacağım. Yani o kızı ayağına getireceğim !

Devrisi gün ülkede dört bir yana tellâllar şöyle bağırmışlar :

— Duyduk duymadık demeyin, her kim ki şehzadenin parmağına sarılan kuşağı giymiş kızı bulursa, padişah efendimiz tarafından kendisine büyük ödüller verilecektir !

Bu haber üzerine ülkede toplanmamış elbise kalmamış... Ama ne kadar elbise!.. Padişahın sarayının avlusuna dağlar gibi elbiseler yığılmış. Oysa, bu elbiselerden hiç biri Yasemin'in değilmiş.

Derken, saraya kırmızı sakallı, küçücük boylu bir derviş gelmiş. Yalvar yakar padişahın huzuruna çıkarak şöyle demiş :

— Efendimiz, ne aradığınızı biliyorum. Uzak bir diyarda, bir orman kıyısında, dedesi ile birlikte yaşayan Yasemin adında bir kız vardır; sanırım şehzadenin aradığı odur.

Meğer bu derviş, vakti zamanında Yasemin'in kulübesinde karnını doyurduğu yaşlı adam değil miymiş !

Padişah hemen İbiş'i çağırtıp :

— Tez bana Yasemin kızı bulup getirin, yoksa bir tanecik oğlum şehzadem elden gidiyor! diye buyurmuş.

İbiş, padişahın buyruğunu işitir işitmez düşmüş yollara. O yollara düşünce padişah ile şehzadenin de gözleri

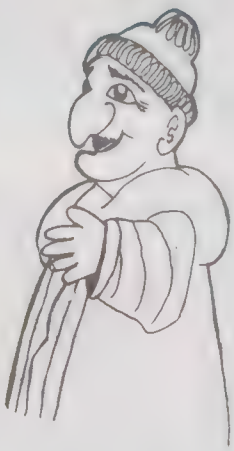

yollarda kalmış... Nasıl kalmaz, İbiş'ten bir türlü haber alamaz olmuşlar...

Gel zaman, git zaman, her şeyden umut kesildiği bir zaman, şehzade ile padişah İbiş'in yolunu gözlerlerken sarayın ilerisinde bir toz bulutudur belirmiş... Padişah ile şehzade biraz dikkat edince bunun İbiş olduğunu sezinlemişler... Gelen gerçekten sarayın soytarısı cüce İbiş imiş... İbiş ama, ardında başkaları da varmış...

Şehzade :

– Tamam baba, demiş, İbiş'in ardındaki uçan halının sahibi kız... Yasemin... Bak, halı da uça uça onun ardından geliyor...

Çok geçmeden İbiş, Yasemin ve sihirli uçan halısı padişahın sarayına varıp ulaşmışlar...

Derken efendim, genç şehzade padişah babasına parmağındaki bezin Yasemin'in giysisinden koparıldığını kanıtlamış.

Sonra ?

Sonra, kırk gün kırk gece süren bir düğünden sonra şehzade ile Yasemin evlenmişler... Tabii uçan halıları da yanlarında, buyruklarında...

Onlar ermiş muradına...

Biz çıkalım kerevetine...

Oliver Twist

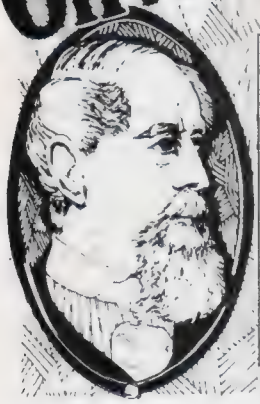

CHARLES DICKENS'in ünlü klâsiği

On İkinci Bölüm

Bayan Rose ile Maylie, Oliver'i yanlarına alırlar. Eski günler, Oliver'in düşlerinden hiç çıkmamaktadır.

Oliver gözlerini açtı. İki adam pencereden içeri bakıyordu. Biri Fagin'di. Oliver, ikinci adamı tanıyamadı. İkisi de bir an görünüp kayboldular.

Şimdi biraz geriye dönelim... İkinci adam, Oliver'in üvey kardeşi Monks'du. Uzun süredir onu arıyordu. Oliver'in izini bulmak için uzun süredir çalışıyordu. Yetimhaneye gitmiş, Oliver'in ne zaman ayrıldığını, nereye gittiğini sorup öğrenmişti.

Monks, üvey kardeşinin izinden giderek Fagin ile Bill'i bulmuştu. Üç adam masa başına çökerek uzun uzun konuşmuşlardı. Oliver mirasa konmuştu; ama yetkililere başvurmazsa bütün miras Monks'a kalacaktı.

Bill, "Oliver şimdi iki kadının yanında," demişti. "Bir köy evinde oturuyorlar. "Monks, "Onu hırsızlığa alıştırırsan iyi olur, beni rahatsız etmez," demişti. Sonra gidip Oliver'i görmeyi kararlaştırmışlardı.

Konuşulanları duyan Nancy, Oliver'e acımıştı. Hemen Bayan Rose'a gitti. "Zavallı çocuğa kötülük edecekler," dedi. "Buna engel olmak istiyorum. Size her şeyi anlatacağım."

Sonra üç adamın konuştuklarını Bayan Rose'a anlattı. Rose, "Londra'ya dönelim. Oliver orada daha güven içinde olur," dedi. "Sizi ararsam nerede bulabilirim?" Nancy, "Her Pazar gecesi saat 11'le 12 arasında Londra Köprüsü'nde olurum" dedi.

"Bu konuştuklarımız aramızda kalsın," diye ekledi. "Bill duyarsa bunu yanıma bırakmaz." Bayan Rose, "Hiç merak etme, kimseye söylemem," dedi. Nancy gitti. Bayan Rose ile Maylie, Oliver'i alarak ertesi gün Londra'ya doğru yola çıktılar.

Kısa bir süre sonra sevindirici bir olay oldu. Oliver, bir gün koşa koşa Bayan Rose'un yanına geldi. "Bugün uşak Giles'le dolaşırken o yaşlı beyi gördüm," dedi. "Bana iyilik eden o adam burada, Londra'da!"

Devam edecek

Aşağıdaki her sorunun altında dört cevap bulacaksınız. Bu cevapların üçü yanlış biri doğrudur. Doğru olduğunu sandığınız cevabı işaretleyin.

SOSYAL BİLGİLER
OSMANLI İMPARATORLUĞUNDA YÜKSELME DÖNEMİ

1. Osmanlı İmparatorluğu'nda Yükselme Dönemi hangi olayla başlar ?
   (a) Türklerin Rumeli'ye geçişleriyle.
   (b) I. Kosova Savaşı'yla.
   (c) Ankara Savaşı'yla.
   (d) İstanbul'un alınışıyla.

2. Otlukbeli Savaşı hangi tarihte kimlerle yapıldı ?
   (a) 1458'de Sırplarla.
   (b) 1465'de Karaman Beyliği'yle.
   (c) 1473'de Akkoyunlu Devleti'yle.
   (d) 1478'de Rum Pontus Krallığı'yla.

3. Fatih Sultan Mehmet'ten sonra tahta geçen hükümdar kimdir ?
   (a) II. Bayezit.
   (b) Yavuz Sultan Selim.
   (c) III. Murat.
   (d) Cem Sultan.

4. Yavuz Sultan Selim'in 1514'de Safevilerle yaptığı ve İran'ın o zamanki başkenti Tebriz'e girmesine yol açan savaş nerede olmuştur ?
   (a) Çaldıran'da.
   (b) Otlukbeli'nde.
   (c) Mercidabık'da.
   (d) Tahran'da.

5. Yavuz Sultan Selim, Mısır'ı hangi tarihte almıştır ?
   (a) 1500'de.
   (b) 1517'de.
   (c) 1525'de.
   (d) 1534'de.

6. Mohaç Savaşı, hangi hükümdar zamanında yapılmıştır?
   (a) Yavuz Sultan Selim.
   (b) II. Bayezit.
   (c) Kanuni Sultan Süleyman.
   (d) II. Mehmet.

7. Sokollu Mehmet Paşa kimdir ?
   (a) Kanuni Sultan Süleyman'ın oğludur.
   (b) Yükselme Dönemi'nin ünlü bir başveziridir.
   (c) Süleymaniye Camii'nin mimarıdır.
   (d) Yavuz Sultan Selim'e başkaldıran Mısır hükümdarıdır.

8. Birinci Viyana Kuşatması hangi tarihte oldu ve nasıl sonuçlandı ?
   (a) 1514'de – Türkler Viyana'yı aldılar.
   (b) 1514'de – Kuşatma başarısızlıkla sonuçlandı.
   (c) 1529'da – Türkler Viyana'yı aldılar.
   (d) 1529'da – Kuşatma başarısızlıkla sonuçlandı.

9. Kanuni Sultan Süleyman döneminin ünlü denizcisi Barbaros Hayreddin Paşa'nın 1538'de kazandığı büyük deniz savaşı ne adla anılır ?
   (a) İnebahtı Savaşı.
   (b) Marmaris Zaferi.
   (c) Zigetvar Savaşı.
   (d) Preveze Zaferi.

10. Kıbrıs adası, 1571'de Türkler tarafından alındığı zaman kimlerin elindeydi ?
    (a) Yunanlıların.
    (b) Macarların.
    (c) Venediklilerin.
    (d) İranlıların.

11. Osmanlı İmparatorluğu'nda Yükselme Dönemi ne zaman sona erdi ?
    (a) Kanuni Sultan Süleyman'ın ölümüyle.
    (b) Sokollu Mehmet Paşa'nın ölümüyle.
    (c) Tunus ve Fas'ın alınmasıyla.
    (d) İranlılarla yapılan Amasya antlaşmasıyla.

12. Yavuz Sultan Selim, Osmanlı padişahları içinde ilk halifedir. Halifenin anlamı nedir ?
    (a) Yüce İmparator.
    (b) Peygamberin Vekili, Müslümanların Önderi.
    (c) Mısır Sultanı.
    (d) Kıtalar Hâkimi, Ülkeler Fâtihi.

13. Topkapı Sarayı'nı hangi padişah yaptırmıştır ?
    (a) Fatih Sultan Mehmet.
    (b) Yavuz Sultan Selim.
    (c) Kanuni Sultan Süleyman.
    (d) III. Selim.

14. Din işlerinin başkanı olan Şeyhülislâm'ın verdiği hükümlere ne denirdi ?
    (a) Yargı.
    (b) Fetva.
    (c) Tuğra.
    (d) Ulema.

15. Toprak ürünlerinden alınan vergiye ne denirdi ?
    (a) Zeamet.
    (b) Dirlik.
    (c) Aşar.
    (d) İşletme vergisi.

16. Kapukulu askerlerine üç ayda bir verilen maaşa ne denirdi ?
    (a) Üç aylık.
    (b) Devşirme.
    (c) Tımar.
    (d) Ulufe.

17. Donanmanın başındaki kimseye ne ad verilirdi ?
    (a) Reaya.
    (b) Kaptan-ı Derya.
    (c) Deniz Kurdu.
    (d) Oramiral.

18. Kapitülasyon nedir ?
    (a) Osmanlıların savaşlarda elde ettiği topraklardan alınan vergidir.
    (b) Yükselme Dönemi'nde Avrupa devletlerinin başlarında bulunan hükümdarlara verilen genel addır.
    (c) İstanbul'da ilk açılan Fransız okulunun adıdır.
    (d) Yabancılara tanınan ayrıcalıklardır.

19. Orta ve yüksek dereceli okullarda öğretmenlik yapan kişilere ne denirdi ?
    (a) Müderris.
    (b) Medrese.
    (c) Enderun.
    (d) Profesör.

20. Fuzuli kimdir ?
    (a) Fatih Sultan Mehmet zamanında yetişmiş bir mimardır.
    (b) Kanuni Sultan Süleyman zamanında yetişmiş bir şairdir.
    (c) Yavuz Sultan Selim zamanında yetişmiş bir komutandır.
    (d) İstanbul'un ilk resmini yapan bir ressamdır.

21. Hattatlık nedir ?
    (a) Yazı yazma sanatıdır.
    (b) Büyük ırmaklar üstüne köprü kurma sanatıdır.
    (c) Savaşlara katılacak atları yetiştirme sanatıdır.
    (d) Müzik araçlarını yapma sanatıdır.

22. Yeniçağ'ın başlarında Avrupa'da bilim ve sanatta görülen ilerlemeye genel olarak ne ad verilir ?
    (a) Rönesans.
    (b) Romantizm.
    (c) Bilimsellik.
    (d) Papalık.

23. On beşinci yüzyıl ortalarında dünyanın ilk basımevini kim kurmuştur ?
    (a) Raphael.
    (b) Luther.
    (c) Gutenberg.
    (d) Michelangelo.

24. Leonardo da Vinci kimdir ?
    (a) On beşinci yüzyılda yaşamış bir İtalyan hükümdarıdır.
    (b) Haçlı ordularının komutanlarından biridir.
    (c) Tarihin ilk televizyon oyuncusudur.
    (d) Bir bilim adamı ve ressamdır.

25. Yeniçağ'da Hristiyan dininde yapılan yenileşme hareketlerine ne denir ?
    (a) Reform.
    (b) Ayin.
    (c) Tevrat.
    (d) Noel.

1455'de kurulan ilk basımevinde satırlar elle diziliyor ve basılıyordu

GEOMETRİ
SİLİNDİR/DAİRE

1. Silindirin tabanları ne biçimdedir ?
   (a) Daire biçimindedir.
   (b) Alt tabanı daire, üst tabanı çokgen biçimindedir.
   (c) Üçgen biçimindedir.
   (d) Belirli bir biçimi yoktur; bu, silindire göre değişebilir.

2. Bir dairenin merkezi nerededir ?
   (a) Çemberin herhangi bir noktasından başka bir noktasına çizilen çizginin tam ortasındadır.
   (b) Dairenin alanının herhangi bir yerindedir.
   (c) Yarıçapının tam ortasındadır.
   (d) Çemberindeki bütün noktalara eşit uzaklıkta bulunan noktadadır.

3. Pi sayısı nedir ?
   (a) Dairenin çapının iki katıdır.
   (b) Dairenin çapıyla yarıçapının çarpımından çıkan sayıdır.
   (c) Dairenin çevresiyle çapı çarpılınca elde edilen sayıdır.
   (d) Dairenin çevresini çapına bölünce elde edilen sayıdır.

4. Pi sayısı yaklaşık olarak kaçtır ?
   (a) 7.5'tur.
   (b) 3.14'tür.
   (c) 2.23'tür.
   (d) Pi sayısı, dairenin büyüklüğüne göre değişir.

5. Dairenin çevre uzunluğu nasıl bulunur ?
   (a) Çapı kendi kendisiyle çarpılarak.
   (b) Yarıçapı Pi sayısıyla çarpılarak.
   (c) Çapı Pi sayısıyla çarpılarak.
   (d) Çapı ile yarıçapı çarpılarak.

6. Çapı 10 santimetre olan bir dairenin çevresi kaç santimetredir ?
   (a) 100 santimetre.
   (b) 15.7 santimetre.
   (c) 31.4 santimetre.
   (d) 50 santimetre.

7. Bir dairenin alanı nasıl bulunur ?
   (a) Yarıçapı kendi kendisiyle çarpılarak.
   (b) Yarıçapı kendi kendisiyle çarpılarak, çıkan sayı da Pi sayısıyla çarpılarak.
   (c) Çapı ile yarıçapı çarpılarak
   (d) Çemberi ile çapı çarpılarak.

8. Çapı 10 santimetre olan bir dairenin alanı ne kadardır ?
   (a) 25 santimetre kare.
   (b) 78.5 santimetre kare.
   (c) 50 santimetre kare.
   (d) 314 santimetre kare.

9. Çevresi 62.8 santimetre olan bir dairenin çapı kaç santimetredir ?
   (a) 20 santimetre.
   (b) 31.4 santimetre.
   (c) 6.28 santimetre.
   (d) 29.7 santimetre.

10. Çevresi 125.6 santimetre olan bir dairenin yarıçapı kaç santimetredir ?
   (a) 6.28 santimetre.
   (b) 17 santimetre.
   (c) 20 santimetre.
   (d) 3.14 santimetre.

DAĞARCIK

1. Varlığı ya da olduğu meydana vurulmak istenmeyen, gizli tutulan şey ; sır.
   (a) Giz. (b) Tutum.
   (c) İstem. (d) Bilinç.

2. Yerçekiminin doğrultusunu belirtmek için sarkıtılarak kullanılan, ucuna küçük bir ağırlık bağlanmış ipten ibaret alet.
   (a) Çektirme. (b) Çekül.
   (c) Sarkıt. (d) Çekmen.

3. Bitki ve hayvan dokularında bulunan, sıkılarak çıkarılan ya da kendi kendine dışarıya sızan sıvı.
   (a) Enzim. (b) Özsu.
   (c) Dokusıvı. (d) Klorofil.

4. Kapılandığı yerde asalak sayılan, varlığı gereksiz görülen kimse.
   (a) Uşak. (b) Kapıkulu.
   (c) Sığıntı. (d) Alçakgönüllü.

5. Yufka açmak için ele alınıp yuvarlak bir hale konulan hamur parçası.
   (a) Topak. (b) Maya.
   (c) Yufka. (d) Hamursuz.

6. Katı halinden sıvı haline geçmek.
   (a) Ergimek. (b) Sıvamak.
   (c) Sıvılanmak. (d) Isınmak.

7. Savunmasız insanların yığın halinde öldürülmesi.
   (a) Cinayet. (b) Yığınak.
   (c) Savaş. (d) Kırım.

8. Gerektirici neden.
   (a) Gereklik. (b) Gerekim.
   (c) Gerekçe. (d) Gerektirim.

9. Çevrintili ve pek zorlu rüzgâr.
   (a) Meltem. (b) Kasırga.
   (c) Karayel. (d) İmbat.

10. Atı tımar etmekte kullanılan kıldan kese.
   (a) Kaşağı. (b) Gebre.
   (c) Kılat. (d) Savran.

bir çözüm arıyorum...

Öğretmenimi çok seviyordum. Üç yıldır çok şey öğretti bana. Kendisini sevdiğim için derslerimi de severek yapıyordum. Şimdi dersler beni sıkmaya başladı. Çünkü öğretmenimi eskisi kadar sevmiyorum artık. Onun da beni sevmediği anlaşıldı. 23 Nisan için müsamere hazırlığına giriştik. Arkadaşlar, piyes, ront ve folklor yapacaklar. Ama ben hiç bir gösteride yokum. Piyeste oynamayı o kadar çok istiyordum ki!.. Öğretmen, oyuncuları kendi seçti. Çalışkan çocuklar aldı rolleri. Ront yapmaya razı oldum, parmak kaldırıp isteğimi belirttim. Olmadı. Yine seçmedi beni. Folklor gösterisine zaten parayla ders alan çocuklar katılıyor. Böylece müsamereye çıkamayacağımı anladım. Düşündüm de öğretmen hep çalışkan ve varlıklı çocukları beğeniyor. Pek çoğunun da anneleriyle arkadaşlık ediyor. Karnemde üç tane ortam var. Babam kapıcı. Beni işte bu nedenle seçmedi öğretmen. Ona çok kırıldım. Oysa sesim güzel, geçen yıl hep türkü söyletip alkışlatırdı beni. Kedi, köpek, horoz taklitlerini de çok güzel yaparım. Beni seyrederken öğretmen de gülümser, başımı okşardı. Şimdi beni bir kenara attı. Yüzüme bile bakmıyor. Geçen gün, yaramazsın diye bir güzel de azarladı. Sevmiyor artık beni. Keşke birinci sınıftan beri sevmeseydi. Ben de onu sevmezdim. Bugünkü gibi üzülmezdim, değil mi ?

R.K. (İstanbul)

Kanımca yanılıyorsun çocuğum. Öğretmenin seni sevmediğini sanıyorsun. Ama ben buna inanmıyorum. Bu yıl seni müsamereye seçmemesi doğal değil mi? Geçen yıl, belki de daha önceki yıl, sahnede sana türkü söyletti. Ya da taklit yaptırdı. Bundan hiç söz etmiyorsun ama, alkışlandım diyorsun, nerede oldu bu? Müsamerede besbelli. İki yıl üst üste seyirciler bıktırır diye bu yıl seni çıkarmamıştır müsamereye. Üzülme hiç. Öğretmenler öğrencilerini evlâtları gibi severler. Anneler de bazan çocuklarına darılıp azarlamazlar mı? Sen son günlerde sevilmediğini sanarak derslerini boşladın, hattâ biraz da yaramazlaştınsa, öğretmenin haklı olarak çıkışıyordur sana. Ama yine de seviyordur seni, inan. Hem de eskisinden daha çok seviyordur. Neden dersen, üç yıldır emek veriyor sana. İnsan emek verdiği kimseleri daha çok sever ve benimser. Hele öğretmenler!.. Onların yürekleri o denli sevgi doludur ki, ellerine gelen yüzlerce çocuğu severler, hem de çok çok severler de yine yüreklerindeki sevgi yükü hiç eksilmez.

Şimdi derslerine daha çok çalış. Sınıftaki çalışkan çocuklar gibi olmaya bak. Bir de uslan biraz. Aklına geleni yapma sınıfta. Kendini tut bakalım. Derslere ilgi göster. Temiz ve düzenli ol. Bak göreceksin, öğretmen hemen seninle ilgilenmeye başlayacak. Öğretmenine kırılma, yavrum. Bu kırgınlıkla tembelliğe ve haylâzlığa vurursan, işte o zaman gerçekten öğretmeninin sevgisini yitirirsin. Haylâz çocukları kimse sevmez, bilirsin.

gülten dayıoğlu

Sıcak Hava Balonu

Fransız Mongolfier kardeşler, 1783 yılında balonla ilk uçtukları zaman bir tek amaçları vardı : gökyüzünde kuşlar gibi dolaşmak.

Zamanla, bilimde gelişmelerle birlikte, balon başka amaçlarla da kullanılmaya başlandı. Bu amaçların başında meteoroloji çalışmaları geliyordu. Bilim adamları, çeşitli aygıtlarla donatılmış balonları gökyüzüne salıyorlar, o aygıtların elde ettiği verileri değerlendirerek hava değişimlerini saptıyorlardı.

Günümüzde, yolculuk için kullanılan balonun yerini uçaklar almıştır. Ama balonlar meteoroloji çalışmaları için hâlâ kullanılmaktadır.

Mongolfier kardeşler, balonlarının içini sıcak havayla doldurarak göğe yükselmişlerdi. Sıcak havanın yerini kısa sürede hidrojen, daha sonra da helyum gazları aldı. Çok hafif olan bu gazlar, balonun yükselmesini sağlıyordu.

Bugün dünyada balon yapımcılarının sayısı azdır. Bu yapımcılar, hidrojen ve helyum gazlarını bırakmış, yeniden Mongolfier kardeşlerinin yöntemini kullanmaya başlamıştır. Artık dev balonların çoğu sıcak havayla doldurulmaktadır.

Yandaki fotoğrafta, toplam alanı 100 metre kareyi bulan naylon örtülerle yapılmış dev bir İngiliz balonunun sıcak havayla doldurulusunu görüyorsunuz.

LARRY YUMA

POSTA ARABASI

ÖZET : EL PASO'YA GİDEN YOLCU ARABASINA APAÇİLER SALDIRIR. ÇATIŞMA SIRASINDA LARRY ARABADAN DÜŞER...

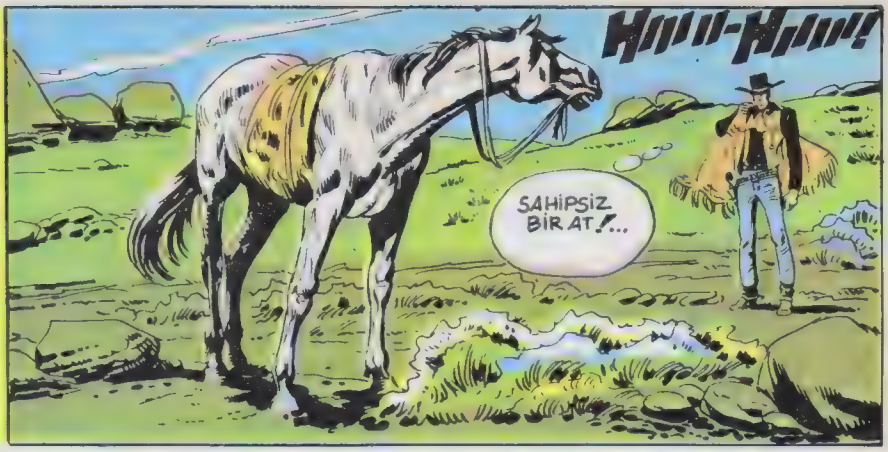

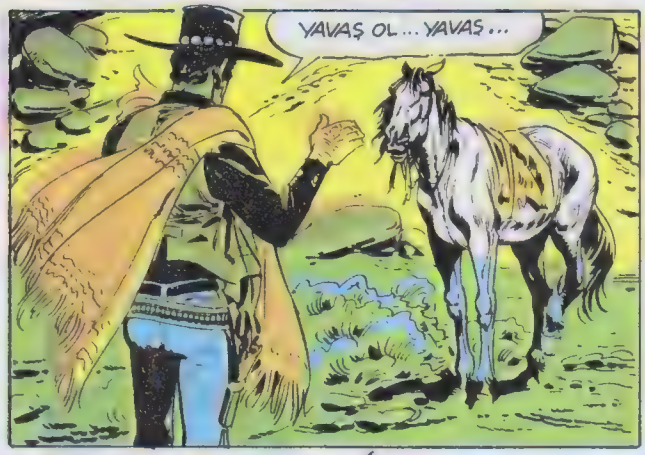

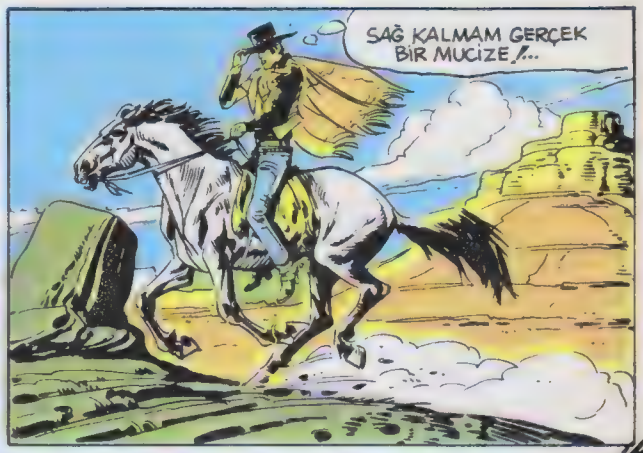

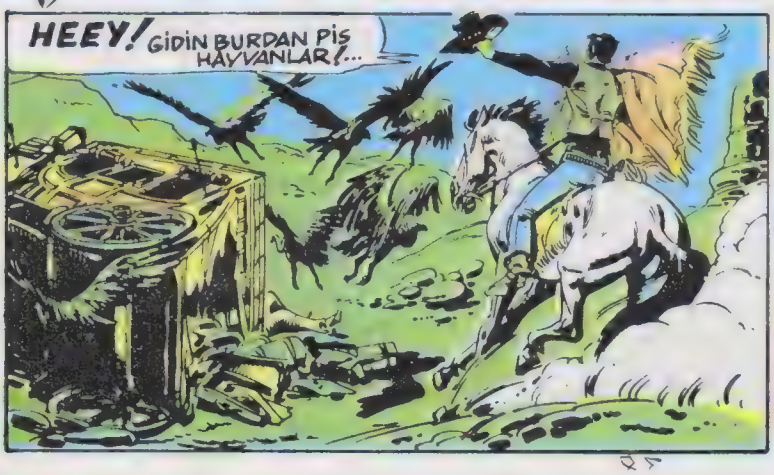

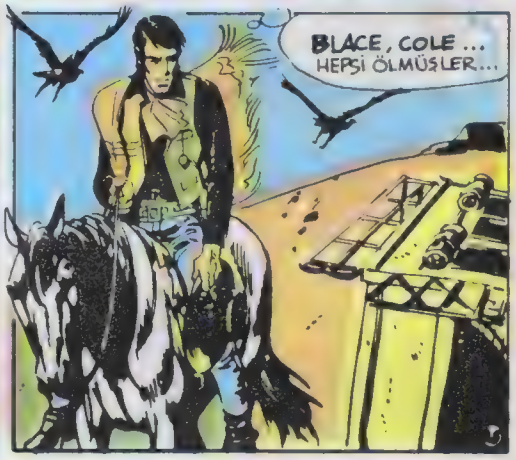

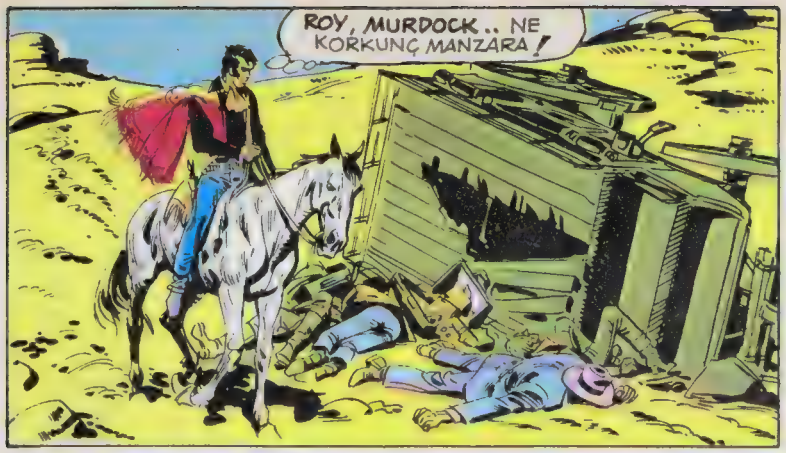
ROY, MURDOCK.. NE KORKUNÇ MANZARA!

BOONE!

ZAVALLI ESKİ DOSTUM.. BÖYLECE YÜZBİN DOLAR DA KİMSENİN BİLMEDİĞİ YERDE KÜFLENECEK...

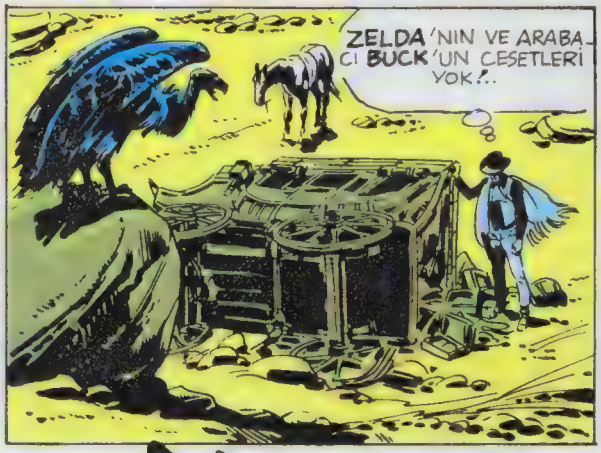
ZELDA'NIN VE ARABACI BUCK'UN CESETLERİ YOK!..

ZELDA'NIN ŞAPKASI VE MADALYONU..

APAÇİLERİN AYAK İZLERİNİN ARASINDA BİR DE KADIN ÇİZMESİ İZLERİ VAR... ONU DA BİRLİKTE GÖTÜRMÜŞLER!...

YA BUCK? KURTULDU MU ACABA?

YARALI BİR AT NALI İZLERİ... ZAMANINDA ATI SERBEST BIRAKTI, KAÇMAYA ÇALIŞTI GALİBA..

BURDA BÖYLE DURMAK BİR İŞE YARAMAZ... HİÇ OLMAZSA ONLARI GÖMEYİM... BU AKBABALARA YEM OLMASINLAR...
BİRDEN ELİNDE HÂLÂ ZELDA'NIN MADALYONUNU TUTTUĞUNU FARKETTİ...
BİR YAZI VAR!
YAZIYI OKUYUNCA, AVUCUNU SIKTI..
HAYRET! HAYAT NE KADAR SÜRPRİZLERLE DOLU...
ZELDA'YI BULMAM GEREK.. BU KUMLAR ÜZERİNDE Kİ İZLER OLDUKÇA BELİRGİN...
APAŞLARI İZLEMEK DELİLİK. AMA ONU BIRAKAMAM...
BİR KAÇ SAAT SONRA
!!
BUCK'UN ATI YORGUNLUKTAN NEFESİ KESİLMİŞ...
OLDUĞUN YERDE DUR BAKALIM KIRMIZI SURATLI!
?!
BUCK, KURTULDUĞUNU ZA SEVİNDİM.. ÜSTELİK HALA ŞAKA YAPACAK GÜCÜNÜZ VAR!...
İN ATINDAN. GÖZÜMDEN KAÇAMAZSIN!...

BUNU YAPACAĞINI MI SANDIN.. SENİN GELDİĞİNİ DUYDUM.. KAFA DERİMİ ALAMAYACAKSIN!...
DELİRMİŞ!!

BUCK, BENİ TANIMADIN MI? SENİN ARABANDAYDIM... ELSIE'Yİ GÖRÜR GÖRMEZ TANIDIM!...

ELSIE ÇOK AKILLI DEĞİLMİ BUCK?
EVET... EN İYİSİYDİ, ZAVALLI ELSIE...

SİLAHINI VER BANA BUCK. BİZ DOSTUZ ÖYLE DEĞİL Mİ?

BENİ YALNIZ BIRAKIN BAYIM ÇOK YORGUNUM...

SEN DE ÇOK YORGUNSUN DEĞİL Mİ? ZAVALLI ELSIE. O KADAR YOL YAPTIK Kİ BİRLİKTE İKİMİZ...

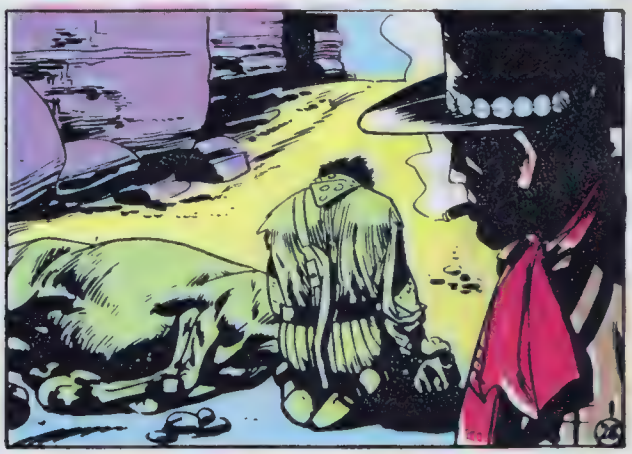

AMA ...
BUCK!
BU DA GİTTİ ...
BİRAZ SONRA ...
ZAVALLI BUCK. "YEHHUU KIMILDA BAKALIM ELSIE" DİYEN SESİNİ HALA DUYAR GİBİYİM ...
NE KADAR ÖLÜ BIRAKTIK ARKAMIZDA!...
KARANLIK BASTIRDIKTAN SONRA DA İZ SÜRMEYE DEVAM EDER...
BURADA APAÇİLER DAHA KALABALIK BİR GURUPLA KARŞILAŞMIŞLAR!...
İKİ GURUP BURADA BİRLEŞMİŞ VE AYNI YOLA DEVAM ETMİŞLER!...

Devam edecek

Bilmece Bulmaca

Noktalı bölümleri kurşunkalemle boyayalım. Bakalım ne çıkacak ?

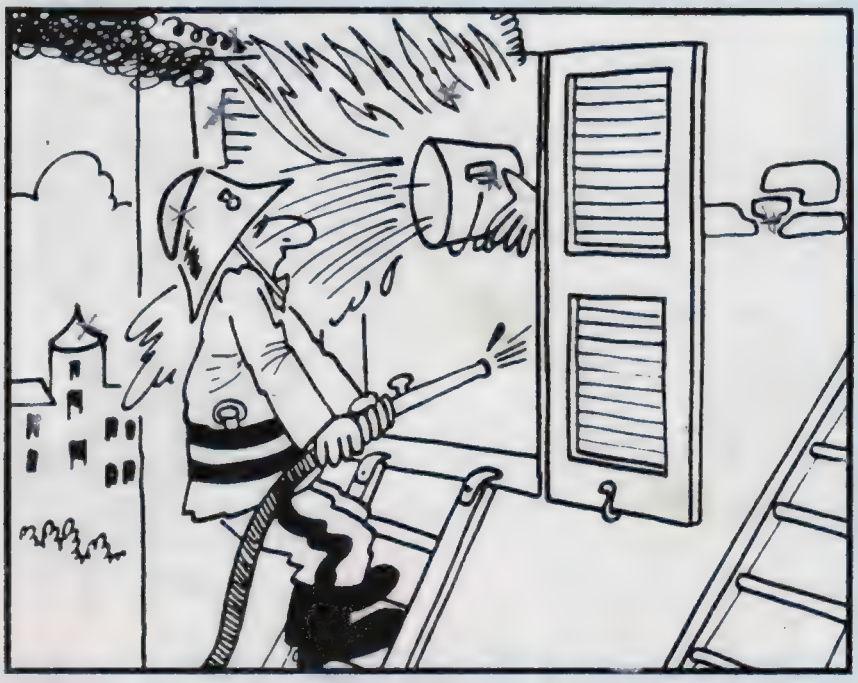

Yukarıdaki iki resim arasında yedi benzer nokta var. Bu benzerlikleri ne kadar sürede bulabileceksiniz?

BİR TANIK ARIYORUZ

Aşağıdaki resme 30 saniye bakın. Sonra resmi kapatıp soruları cevaplandırın.

1. Lambanın ampulü var mı ?
2. Adamların ikisi de bıyıklı mı ?
3. Hangisinin ayakkabısı sıyah ?
4. Hangisinin pantalonu sıyah ?
5. Görünüşde kapı var mı ?

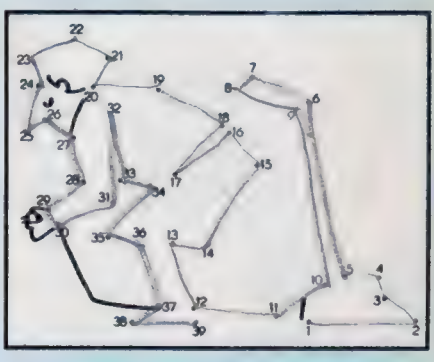

1'den 39'a kadar noktaları sırayla birleştirelim. Bakalım ne çıkacak ?

Cevaplar 46. sayfada

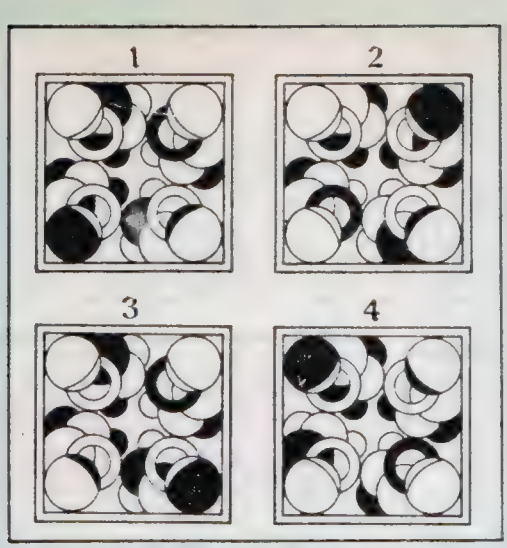

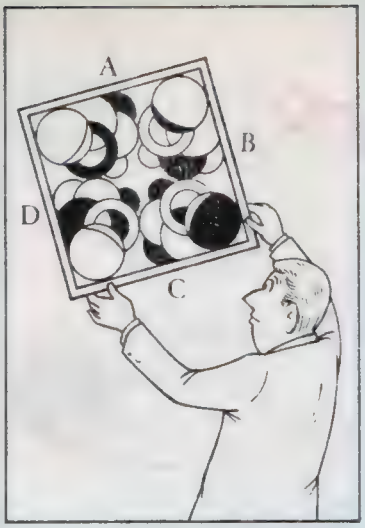

Ahmet bey, sergiden bir resim aldı. Resmi eve götürdü. Duvara asacağı sırada, resmin hangi yanının üste geleceğini unuttu. Sizden iki sorunun yanıtını bekliyoruz: (a) Ahmet bey soldaki resimlerden hangisini aldı? (b) Aldığı resmin hangi yanı üste gelecek ?

YAZISIZ

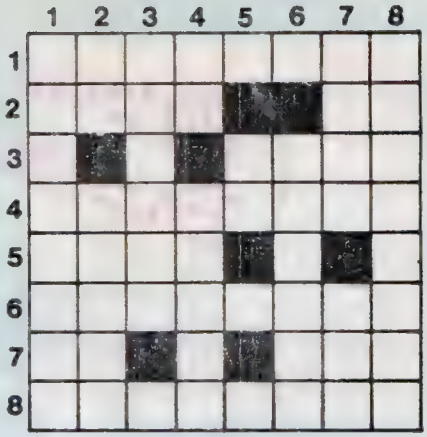

SOLDAN SAĞA : (1) Gediz'in kollarından bir akarsu. (2) Olagelen, geçen, yürürlükte olan — Tersi : Bir organımız. (3) Adları aynı olanlardan her biri. (4) Sakarya'nın bir bucağı. (5) Acele olan. (6) Artvin'in bir kazası. (7) Çok değil — Eski dilde : içki, (8) Ordu'nun bir kazası.

YUKARIDAN AŞAĞI : (1) Denizli'nin bir kazası. (2) Bir nota — Masallarda geçen huysuz ve ihtiyar kadın. (3) Ünlü "Üç Silâhşörler" romanının kahramanlarından biri. (4) Tersi : Çalışma, meslek — Gerede'nin batısından geçen bir akarsu. (5) Bir renk. (6) Sırayla birbirini izleyen üç nota. (7) Tersi : Bir ilin en büyük devlet memuru — Romanya parası. (8) Tokat'ın bir kazası.

8 FARK

Ressamımız biraz dalgın. İki resim arasındaki sekiz küçük farkı görememiş. Bakalım siz görebilecek misiniz ?

– BEN SANA YANDIM ZÜHTÜÜÜ . . .

SORU CEVAP

"Görevimiz Tehlike" dizisinin yazılarında geçen "Mission" sözcüğünün anlamı nedir ?

--Ertan Aras

"Mission" İngilizce bir sözcüktür; "özel görev" anlamını taşımaktadır.

Dünyanın ilk madeni nerede açılmıştır ?

—Yusuf Günoğlu

Dünyanın ilk madeni, bir demir madenidir. Afrika'da Ngwenya Dağları'nda açılmıştır. Tarihi kesinlikle bilinmemektedir. İsa'dan Önce 40. yüzyıl dolaylarında açıldığı sanılmaktadır. "İlkel insanlar demiri ne yapıyorlardı?" diyeceksiniz. Demir cevherini, vücutlarını boyamakta kullanıyorlardı.

Dünyanın en yaşlı insanı kimdir?

—Ali Gökay

Dünyanın en yaşlı insanının kim olduğu ve kaç yıl yaşadığı kesinlikle bilinmemektedir. 5 Mayıs 1933'de Çinliler, Pekin'de dünyanın en yaşlı adamının öldüğünü bildirmişlerdi. Li Çung-yun adlı bu adam, öldüğünde tam 256 yaşındaydı. 26 Mart 1805'de Azerbeycan'da doğan Şirali Müslimov da 168 yıl yaşamış ve 2 Eylül 1973'de ölmüştü.

Yukarıdaki bilgiler, belirttiğimiz gibi, kesin değildir. Nüfus kayıtları göz önünde tutulursa, Amerikalı Delina Filkins ile Kanadalı Pierre Joubert 113'er yıl yaşayarak belgelere geçmişlerdir.

Bir köpek en çok kaç yavru doğurabilir ?

—Neclâ Orgun

Bu konuda rekor iki köpektedir. Bunlardan biri 19 Haziran 1944'de, biri de 7 Şubat 1975'de doğum yapmıştır. Kaçar yavru doğurmuşlardır, biliyor musunuz? Tam 23'er yavru !

CEVAPLAR

SOSYAL BİLGİLER : 1—d; 2—c; 3—a; 4—a; 5—b; 6—c; 7—b; 8—d; 9—d; 10—c; 11—b; 12—b; 13—a; 14—b; 15—c; 16—d; 17—b; 18—d; 19—a; 20—b; 21—a; 22—a; 23—c; 24—d; 25—a

GEOMETRİ : 1—a; 2—d; 3—d; 4—b; 5—c; 6—c; 7—b; 8—b; 9—a; 10—c.

DAĞARCIK : 1—a; 2—b; 3—b; 4—c; 5—a; 6—a; 7—d; 8—c; 9—b; 10—b.

7 BENZER : (1) Doktorun dinleme aracının ucu ile kovanın yanı.(2) Elektrik sobasının üstündeki tel ile alevlerin üstündeki duman. (3) Elektrik sobasının yanı ile itfaiyecinin şapkası. (4) Mürekkep hokkası ile duvardaki küçük taş. (5) Mürekkep hokkasındaki tüy kalem ile kovanın üstündeki alev. (6) Elektrik sobasının altı ile arkadaki evin çatısı. (7) Masanın altı ile itfaiyecinin başının üstündeki pencere kepengi.

RESİM : (a) 1 numaralı resmi aldı. (b) Resmin D yanı üste gelecek.

8 FARK : (1) Kayakçının sağ elindeki kayak sopasının arka ucu. (2) Direklere gerili bezin sağ köşedeki kırışıklıkları. (3) Kayakçının gözlüğünün yanı. (4) Sol üstteki dağ çizgisi. (5) Ortadaki kayağın izleri. (6) Ortadaki kayağın ön uzunluğu. (7) Küçük ağacın yüksekliği. (8) Sağdaki ağacın üst dalı.

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	A	L	A	Ş	E	H	İ	R
2	C	A	R	İ	■	■	L	E
3	I	■	A	■	A	D	A	Ş
4	P	A	M	U	K	O	V	A
5	A	C	İ	L	■	R	■	D
6	Y	U	S	U	F	E	L	İ
7	A	2	■	S	■	M	E	Y
8	M	E	S	U	D	İ	Y	E

okurdan okura

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, yazılarınızı, resimlerinizi, çektiğiniz fotoğrafları ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

AĞAÇ

Sonbaharda solar ağaç
İlkbaharda ise çoşar
Üstünde kuşlar yaşar
Benim güzel ağacım

Fidan iken küçüktün
Ağaç oldun büyüdün.
Güçlendin kuvvetlendin
Çevreye neşe verdin

BÜLENT UĞUR

BEYAZ KUMRU

Beyaz kumru güzel kumru
Yaran mı beren mi var
İstersen gel yanımda uyu
Burada çok çok besinler var

Dışarıdaydın dün gece
Seyrettim seni ben
Tir tir titriyordun sen,
İçeri almak istedim ben.

ALİ SARPER DİLER

ÖZGÜRLÜK KUŞLARI

Şelaleleri gezen sizsiniz değil mi
Mor çatlakları gören sizsiniz değil mi
Ah özgürlük kuşları
Gelin seveyim sizi

Kayaların bölünmesini gören
sizsiniz değil mi
Yaprakların düşmesini gören
sizsiniz değil mi
Ah özgürlük kuşları
Gelin anlatın bana

Mutluluğu gören sizsiniz değil mi
Kardeşliği gören sizsiniz değil mi
Ah özgürlük kuşları
Ben de bir görebilsem

ALİ ERENUS

NOYAN KALFAOĞLU

BİR ÖYKÜ

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, ormanın birinde bir sincap yaşarmış. Bu sincap çok yaramazmış. Annesinin sözünü hiç dinlemezmiş. Bir gün ormanda dolaşırken kaybolmuş. Yolu bilmediğinden ağlamaya başlamış. Tam o sırada bir kelebek gelip ona yolu göstermiş. O günden sonra sincap annesinin sözünü hep dinlemiş.

AYTUNÇ MERİÇTAN

BAHAR

Koşa koşa geldi Bahar.
Kar eridi korkusundan.
Bahçedeki Akasyalar,
uyanır uykusundan.

Sevininiz ey çocuklar,
Göldeki kurbağa vaklıyor.
Yeşil gözlü tomurcuklar,
İçinde bir can saklıyor.

Ötüşüyor kuşlar yine
Tabiatta bu sevinç ne ?
Sanki gelin alayı var,
Koşa koşa geldi bahar.

ASUMAN ÖZEN

İLKBAHAR

İlkbahar geldi,
Arılar neşelendi.
Yoksul kalan insanlar
Neşelendi, eğlendi.

Çiçek açtı bahçeler,
Ne güzel kelebekler
Kuzular da meledi,
Soğuk elveda dedi.

İlkbahar meyveleri
Kiraz, erik, çilekler
Aman ne güzel meyveler,
Arılar, kelebekler.

SEMİHA EVİRGER

KERİM KEMAHLI

CEMİL futbol öğretiyor

Dribling, aldatmacaya dayanır, sevgili okurlar. Bu alanda en usta futbolcular, karşılarındaki oyuncuları en iyi aldatabilenlerdir. Karşınızdaki oyuncuyu aldatamazsanız, onu kolaylıkla geçemezsiniz. Ayrıca belirtmeme gerek var mı, bilmem... Yalnız aldatmaca yetmez tabii... Topu çok iyi kontrol etmeniz ve hızlı koşabilmeniz de gerekir.

Şimdi sayfamızdaki resimlere bakalım :

Resim 1 — Beyaz oyuncu topla ilerliyor. Karşısındaki siyah oyuncu onu durdurmak istiyor. Bu durumda beyaz oyuncunun yapacağı en iyi şey, bir arkadaşına pas vermektir. Unutmayın, hiç kimse toptan hızlı gidemez. Topu hemen bir arkadaşınıza aktarırsanız, hem akını hızlandırmış olursunuz, karşı takımın toparlanmasına fırsat vermezsiniz, hem de boş bir alana kaçarak daha yararlı olabilirsiniz. Diyelim ki, bu resimde görülen beyaz oyuncunun pas verebileceği bir arkadaşı yok. Siyah oyuncuyu topla birlikte geçmek zorunda. O zaman ne yapacak ?

Resim 1

Resim 2

Beyaz oyuncu, resimde görüldüğü gibi, siyah oyuncuyu solundan geçmeye çalışıyor. Daha doğrusu, solundan geçecekmiş gibi yapıyor. Vücudunun duruşuna ve sağ ayağına, topla nasıl ilerlediğine bakan siyah oyuncu da öyle sanıyor. Bu durumda, sol ayağını uzatarak ona engel olmaya çalışıyor.

Şimdi beyaz oyuncu iki şey yapabilir...

Resim 2 — Beyaz oyuncu, siyah oyuncuyu aldatmış, onu solundan geçeceğine inandırmıştır. Topu onun ayaklarının arasından atar, kendisi de hızla fırlayarak siyah oyuncunun sağından geçer, onu arkada bırakır. Siyah oyuncu dengesini yitirdiği için ona yetişemez.

Resim 3 — Beyaz oyuncu başka bir şey daha yapabilir : Topu hızla kendi soluna çeker, siyah oyuncunun sağından geçer. Siyah oyuncu vücudunun ağırlığını sol yanına verdiği için hemen toparlanamaz. Sağından hızla geçen beyaz oyuncuya kolaylıkla yetişemez.

Resim 3

Bu haftaki çalışmalarımız bu kadar, sevgili okurlar. Futbol derslerimizi on iki haftadır sürdürüyoruz. Umarım, çalışmalarınızı hiç aksatmamışsınızdır. Yine belirteyim : Her yeni çalışmayı yaptıktan sonra eski çalışmalara dönün, onları tekrarlayın. Ne kadar çok tekrarlarsanız o kadar başarılı olursunuz.

Gelecek hafta yeni bir konuda buluşmak üzere, hoşça kalın...

hokus mokus pokus

DEVRİM ALPÖGE

kaybolmayan işaret

Seyircilerinize bir kesme şeker gösteriniz. Bunu yumuşak uçlu bir kurşun kalemle birlikte bir seyircinize veriniz ve şekerin üstüne bir şekil çizmesini isteyiniz. Şekeri geri alıp çizilen şekli seyircilerinize gösteriniz.

— Şimdi ben şekeri bu sihirli suyun içinde eriteceğim. Yalnız bir dakika. Bakalım sihir iyice karışmış mı ?

Başparmağınızı bardaktaki suya daldırıp kontrol ediniz. Şekeri alıp suya atınız. Bir seyirciyi yanınıza çağırınız.

— Hemen buraya gelin. Şeker erimeden.

Seyircinin elini tutup bardağın üstüne kapatınız. Bir süre içinde, şekerin üstündeki şeklin yok olduğunu göreceksiniz.

— Acaba şekil nereye gitti ? Bakalım avucunuza mı yapışmış ?

Gerçekten de şekil herkesin şaşkın bakışları içinde seyircinizin avucunda belirecek.

Artık seyircilerinizi selâmlayabilirsiniz.

Bu oyunun numarası nerede ?

Şekeri suya atarken ıslak başparmağınızla şeklin üstüne iyice basınız. Şekil parmağınıza geçmiş olacak. Daha sonra seyircinizi çağırdığınız zaman elini tutarak bardağın üstüne getiriniz; bu arada başparmağınız onun avucuna değmiş olsun. Böylece şekil avucuna aktarılmış olacak.

Başarılar...

Gözbağcılık aslında çok zor değil. Numaralarınıza çok iyi çalışıp önceden hazırlanmalısınız. El çabukluğunuz ve el alışkanlığınız olmalıdır.

Numaralarınız sırasında bol bol konuşun ve şakalar yapın. Böylece seyircinin dikkatini başka yere çekmiş olursunuz. Şaşırtmaca çok önemlidir.

Numaranızı biraz uzaktan yapın ki seyirciniz hilenizi anlamasın. Numaranın şaşırtıcı kısmında bir an durup seyirciye bakın ve birden numarayı bitirin.

Benim yaptığımı yapmayın. Numaranın hilesini seyircinize sakın açıklamayın. Bırakın günlerce bu işi nasıl yaptığınızı düşünsünler.

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi yazın... bu köşede yayımlayalım

- **ERTAN KOTAN** : Yaşıp 15. Boş zamanlarımda müzik dinlemek, kart ve pul biriktirmek, kitap okumak ve sinemaya gitmeyi severim. Arkadaşlar, her konuda mektuplarınızı bekliyeceğim.
  Adres : Emek mah. 60 sok. Yayla apt. No : 144-25 Emek – ANKARA
- **CANAN ŞİMŞEK** : Yaşım 12. Peçete ve kart koleksiyonu yapıyorum. Tabiatı ve hayvanları çok severim. Müzik dinlemekten ve kitap okumaktan hoşlanırım. Mektuplaşacağım.
  Adres : Selâmiçeşme Lalezar sok. No: 3 Da : 4 Kızıltoprak – İSTANBUL
- **BAHAR ARSLANLI** : Yaşım 10. Kart koleksiyonu yapıyorum. Takımlardan Fenerbahçeyi tutarım. Şiir yazmayı ve okumayı severim. Benimle yazışmak ister misiniz ?
  Adres : Hasan Efendi mah. Hükümet bul. 26 Sokak. Dönmez apt. No: 9–101 AYDIN
- **ÖZLEM YALINLI** : Yaşım 9. Hareketli şarkıları, dans etmeyi, çizgi filmleri, resim yapmayı, MC. Millan ve karısını çok seviyorum. Çocuk dergisi okurlarıyla mektuplaşıp tanışmak istiyorum.
  Adres : Ulusyolu Deniz sit. B–Blok No: 10-29 Etiler – İSTANBUL
- **TUNCA ATAÇ** : Yaşım 10. Kitap okumayı, ders çalışmayı, yüzmeyi, satranç oynamayı, resim yapmayı severim. Ayrıca pul koleksiyonu yapıyorum. Mektuplaşmak istiyorum.
  Adres : İç Erenköy cad. Palmiye apt. No: 46 3-12 Kadıköy –İSTANBUL
- **TANJU ÖREN** : Yaşım 13. Pul ve kartpostal koleksiyonu yapıyorum. Takımlardan Fenerbahçeyi tutarım. Mektuplaşmak istiyorum.
  Adres : 64 sok. 33–B Da: 8 Yeşilyurt-İZMİR
- **ZEYNEP ATAÇ**: Yaşım 7. Kitap okumayı, resim yapmayı ve pul biriktirmeyi severim. Bir arkadaşla mektuplaşmak istiyorum.
  Adres : İç Erenköy cad. Palmiye apt. No: 46-12 Bostancı – İSTANBUL
- **ÖMER AYGÜZER** : Yaşım 14. Kitap okumayı, resim yapmayı, karikatür çizmeyi çok seviyorum. Pul koleksiyonum var. Arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum.
  Adres : Çamlıca mah. Özkan sok. No: 25 ESKİŞEHİR
- **SİNAN ŞAFAK** : Yaşım 12. Orta birinci sınıfa gidiyorum. Spor yaparım. Kitap okumayı çok severim. Birçok yazarın kitaplarını okudum. Çocuk dergisi okurlarıyla mektuplaşmak istiyorum.
  Adres : Yeni mah. No: 4507 Kilimli–ZONGULDAK

ÇİÇEKLERLE GERÇEKLER

tan oral

DERGİMİZİ 385 KURUŞA ALMAK İSTER MİYDİNİZ?

Abone koşulları:
Yıllık (52 sayı) ..... 200 lira
6 aylık (26 sayı) ..... 100 lira

ABONE OLMANIN YARARLARI

Dergimiz aboneleri her sayıyı yaklaşık 385 kuruşa edinmiş olurlar. Ayrıca, her sayı hiç aksamadan zarf içinde kendilerine postayla ulaşır.

NASIL ABONE OLACAKSINIZ?

Dergimize abone olmanın iki yolu var:

1) Türkiye'nin herhangi bir yerindeki bir İş Bankası şubesine gideceksiniz. Abone ücretini İş Bankası Cağaloğlu Şubesi 150 numaralı hesaba yatırmak istediğinizi söyleyecek, ücreti yatırınca bir makbuz alacaksınız.

2) Ya da, abone tutarını posta havalesiyle aşağıdaki adrese göndereceksiniz:

MİLLİYET GAZETESİ
Satış Servisi
Cağaloğlu
İSTANBUL

BİLGİ VERMENİZ YARARLI OLUR

Abone tutarını gönderdikten sonra, yukarıdaki adrese mektupla bilgi vermeniz yararlı olacaktır. Böylece, abone işleminiz çok kısa sürede tamamlanacak ve her hafta derginiz adresinize gönderilecektir.

Amazon ırmağının uçaktan görünüşü

ÜLKELER ANSİKLOPEDİSİ

6

BREZİLYA

- Devlet adı : Republica Federativa do Brasil (Brezilya Federatif Cumhuriyeti).
- Nüfus : 104,243,000 (1974).
- Alan : 8,511,965 kilometre kare.
- Dil : Portekizce.
- Din : Hristiyan (Romen Katolik).
- Başkent : Brasilia.
- Büyük kentler : Sao Paulo, Rio de Janeiro, Belo Horizonte, Recife (Pernambuco), Salvador (Bahia), Fortaleza.
- En yüksek dağ : Pico de Bandeira (2890 metre).
- Önemli akarsular : Amazon, Parana, Sao Francisco.
- İklim : Tropikal Amazon bölgesinde sıcak ve yağışlı, dağlık bölgelerde yazlar, sıcak, kışlar ılık.
- Ürünler : Kahve, kakao, pamuk, şeker kamışı, pirinç, tütün, muz, limongiller.
- Para birimi : Cruzeiro.
- Telefon sayısı : 2,415,000 (1973).
- Radyo sayısı : 6,250,000 (1974).
- TV sayısı : 6,600,000 (1972).
- Karayollarının uzunluğu : 1,260,331 kilometre.
- Okuma-yazma bilmeyenler : % 33.8.
- Ortalama hayat uzunluğu : Erkeklerde 57.1 yıl, kadınlarda 62.4 yıl.

Rio de Janeiro'dan bir görünüş